REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Izpostava Ljubljana

Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana

T: 01 471 32 88
F: 01 471 33 39
E: izpostava.lj@urszr.si

Številka: 842-43/2015-2
Datum: 5.5.2015

REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU NA OBMOČJU LJUBLJANSKE REGIJE, VERZIJA 3.0

	Ime	*Podpis*	*Datum*
Pripravil	*Izpostava URSZR Ljubljana*		*Marec 2015*
Odobril	*Matjaž Godec*		*Maj 2015*
Sprejel	*Elza Majcen*		*April 2015*
Skrbnik	*Tomaž Iglič*		

KAZALO:

1 POTRES ... 4
1.1 Uvod 4
1.2 Potresna nevarnost v ljubljanski regiji ... 4
1.2.1 Pregled občin v ljubljanski regiji - demografske in geografske značilnosti ter stopnje intenzitete po evropski potresni lestvici EMS-98 ... 4
1.2.2 Karta potresne intenzitete ... 5
1.2.3 Karta projektnega pospeška tal ... 6
1.3 Potresna območja v ljubljanski regiji ... 7
1.3.1 Ogroženi prebivalci, premoženje in kulturna dediščina ... 8
1.3.2 Potresna ogroženost Mestne občine Ljubljana ... 8
1.3.3 Potresna ranljivost zgradb in drugih infrastrukturnih objektov ... 10
1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče ... 11
1.5 Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa ... 11
2 OBSEG NAČRTOVANJA ... 14
2.1 Temeljne ravni načrtovanja ... 14
2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči ... 17
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI ... 18
3.1 Temeljne podmene načrta ... 18
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ... 19
3.2.1 Koncept odziva ob potresu ... 19
4 SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA ... 23
4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti ... 23
4.1.1 Regijski organi ... 23
4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni ... 23
4.2 Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta ... 24
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta ... 25
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE ... 26
5.1 Opazovanje potresne dejavnosti ... 26
5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni ... 27
5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju ... 30
5.2.3 Obveščanje splošne javnosti ... 31
5.2.4 Alarmiranje ... 32
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZRP ... 33
6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb 33
6.2 Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP ... 33
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih ... 37
6.4 Mednarodna pomoč ... 38
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE ... 39
7.1.8 Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin oziroma Območni urad Ljubljana ... 42

7.1.9 Zavod za varovanje kulturne dediščine 43
8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI47
8.1 Zaščitni ukrepi 47
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi 47
8.1.2 Evakuacija 51
8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev 52
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita 54
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine 56
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči 57
8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč 57
8.2.2 Psihološka pomoč 60
8.2.3 Identifikacija mrtvih 61
8.2.4 Prva veterinarska pomoč 62
8.2.5 Reševanje iz ruševin 64
8.2.6 Gašenje in reševanje ob požarih 66
8.2.7 Iskanje pogrešanih oseb 67
8.2.8 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje 67
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA 68
10 OCENJEVANJE ŠKODE 69
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV 70
11.1 Pomen pojmov 70
11.2 Razlaga okrajšav 72
12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV 73
12.1 Skupne priloge 73
12.3 Skupni dodatki 74
12.4 Posebni dodatki 74

1 POTRES

1.1 Uvod

Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.0, je nadgradnja regijskega načrta zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.0, ki ga je Izpostava URSZR Ljubljana izdelala leta 2004. Izpostava URSZR Ljubljana je načrt ob potresu izdelala v sodelovanju z občinami ljubljanske regije, pristojnimi gasilskimi in reševalnimi službami ter drugimi enotami, društvi in organizacijami.
Načrt je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB-1 in 97/10), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) in temelji na podlagi regijske ocene ogroženosti št. 846-01-01/00 z dne 12.01.2001 in zadnjimi popravki v januarju 2015, državne ocene ogroženosti ob potresu, ki je bila izdelana 17.6.2013 ter na podlagi izkušenj in spoznanj iz državne vaje POTRES 2012.

1.2 Potresna nevarnost v ljubljanski regiji

1.2.1 Pregled občin v ljubljanski regiji - demografske in geografske značilnosti ter stopnje intenzitete po evropski potresni lestvici EMS-98

V ljubljanski regiji živi četrtina vseh prebivalcev Slovenije na površini, ki obsega dobro desetino celotne površine države. Na območju regije je tudi mesto Ljubljana, ki je prestolnica države in hkrati križišče mednarodnih poti (ceste, železnica, telekomunikacije...). Za glavno mesto je značilno, da se ob delovnih dnevih število prebivalcev in obiskovalcev bistveno poveča (50 % povečanje). Te posebnosti se morajo upoštevati tudi pri iskanju rešitev na področju zaščite in reševanja.

Pregled stopenj potresne intenzitete glede na gostoto prebivalstva in razred potresne ogroženosti po občinah ljubljanske regije je razvidno iz spodnje preglednice 1.

Preglednica 1: Pregled stopenj potresne intenzitete glede na gostoto prebivalstva in razred potresne ogroženosti po občinah ljubljanske regije

REGIJA	OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI
		Območje VI EMS	Območje VII EMS	Območje VIII EMS	SKUPAJ število prebivalcev	OBČINE
LJUBLJANSKA	Borovnica			3785	3785	4
(32 občin)	Brezovica			10.075	10.075	5
	Dobrepolje			3620	3620	4
	Dobrova-Polhov Gradec			6943	6943	4
	Dol pri Ljubljani			4997	4997	4
	Domžale			31.684	31.684	5
	Grosuplje			17.542	17.542	5
	Horjul			2672	2672	4

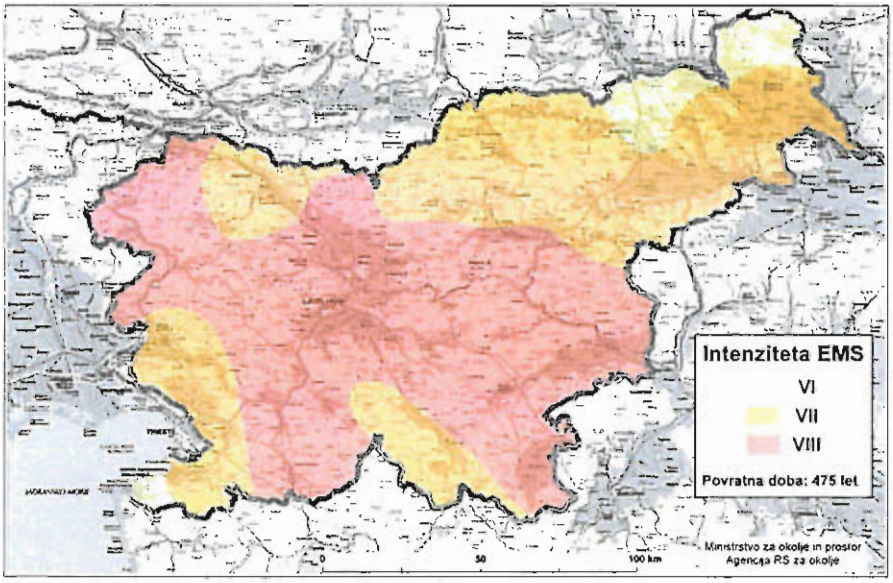
REGIJA	OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI
		Območje VI EMS	Območje VII EMS	Območje VIII EMS	SKUPAJ število prebivalcev	OBČINE
	Ig			5991	5991	4
	Ivančna Gorica			14.422	14.422	5
	Kamnik		30	27.224	27.254	5
	Kočevje		15.601	305	15.906	4
	Komenda			4772	4772	4
	Kostel		635		635	3
	Litija			14.028	14.028	5
	Ljubljana			251.349	251.349	5
	Logatec			12.038	12.038	5
	Log-Dragomer			3510	3510	4
	Loški Potok		1932		1932	3
	Lukovica			5114	5114	4
	Medvode			14.372	14.372	5
	Mengeš			6804	6804	4
	Moravče			4767	4767	4
	Osilnica		394		394	3
	Ribnica		8605	300	8905	4
	Sodražica		2129		2129	3
	Škofljica			8086	8086	4
	Šmartno pri Litiji			5058	5058	4
	Trzin			3641	3641	4
	Velike Lašče		333	3677	4010	4
	Vodice			4262	4262	4
	Vrhnika			14.598	14.598	5
Ljubljanska	SKUPAJ		29.659	485.636	515.295	5

1.2.2 Karta potresne intenzitete

Ljubljanska regija je osrednja slovenska regija, ki leži v pasu potresne nevarnosti, intenziteta VIII po EMS, razen občin Osilnica, Kostel, Loški Potok in Sodražica, ki ležijo na območju intenzitete VII po EMS. Navedeno pa še ne pomeni, da na nekem območju ni mogoč potres z učinki, ki so večji od tistih, ki jih predvideva karta potresne intenzitete (bodisi zaradi lokalnih razmer bodisi zaradi moči potresa).

Karta potresne intenzitete je narejena za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene.

Karta potresne intenzitete (slika 1) je namenjena civilni zaščiti pri njenem načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjšanje škode ob potresih. Ne moremo in ne smemo pa je uporabljati za projektiranje. Karta potresne intenzitete prikazuje stopnjo pričakovanih potresnih učinkov na ljudi, predmete, zgradbe in naravo.

Slika 1: Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let (ARSO, 2011)

1.2.3 Karta projektnega pospeška tal

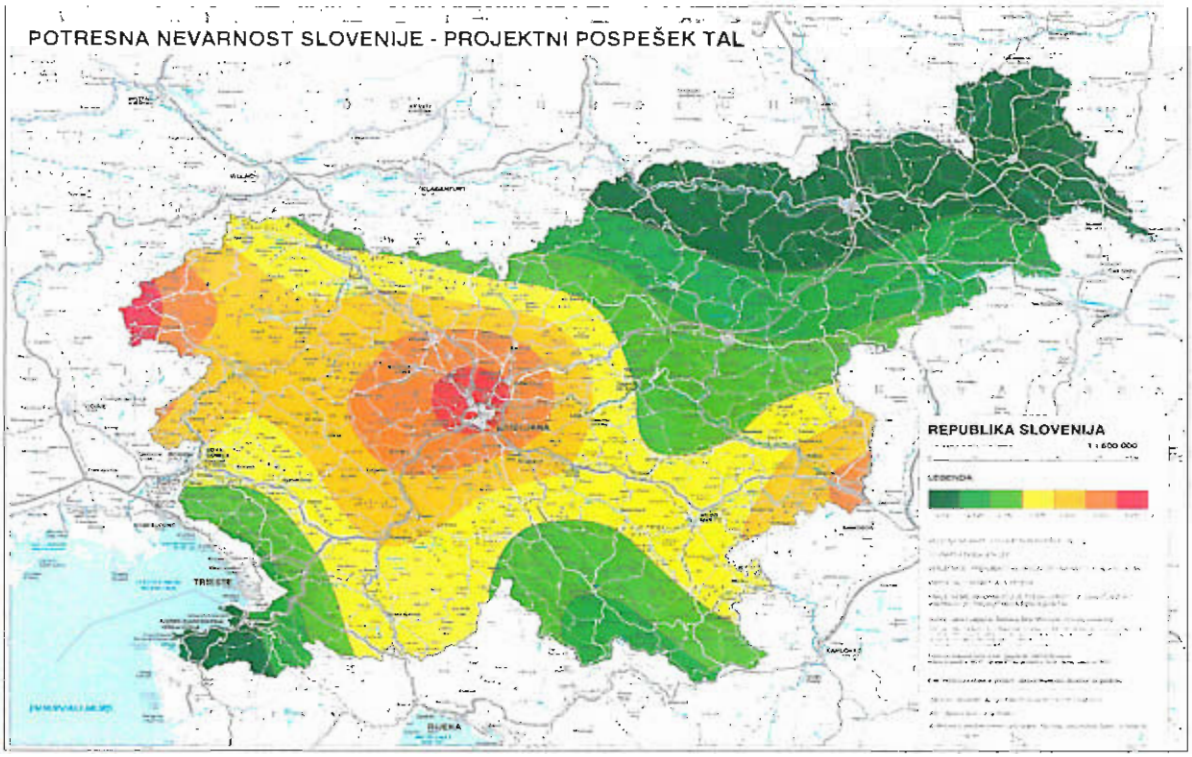
Za potresno odporno projektiranje se v Republiki Sloveniji skladno z zakonodajo uporablja karta projektnega pospeška tal.

Karta projektnega pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije (slika 2). Izdelana je skladno z zahtevami slovenskega (in evropskega) standarda EC8 (SIST EN 1998-1:2005) in Nacionalnega dodatka (SIST EN 1998-1:2005/oA101:2005). Podroben opis in navodila za uporabo karte so v Tolmaču (Lapajne in drugi, 2002a, spletna stran: *www.arso.gov.si/potresi/podatki/tolmac_pospeska_tal.html*).

Območja enake potresne nevarnosti so na karti projektnega pospeška tal označena z enako barvo. Kraje na mejah območij uvrščamo v območja z večjo vrednostjo projektnega pospeška tal. Izstopajo tri območja z največjo potresno nevarnostjo, med katerimi je tudi območje Ljubljane in okolice. Šibkejši potresi so tu razmeroma pogosti, pa tudi nekoliko močnejši potresi niso redkost. Najmočnejši znani potres na tem območju je bil veliki ljubljanski potres leta 1895. K večji potresni nevarnosti na tem območju (posebej na njegovem zahodnem delu) prispeva tudi potres na Idrijskem leta 1511;

Tako kot karta potresne intenzitete je tudi karta projektnega pospeška tal izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Povratna doba je povprečen čas med prekoračitvami vrednosti projektnega pospeška tal ali intenzitete na dani lokaciji.

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (Lapajne in drugi, 2001)

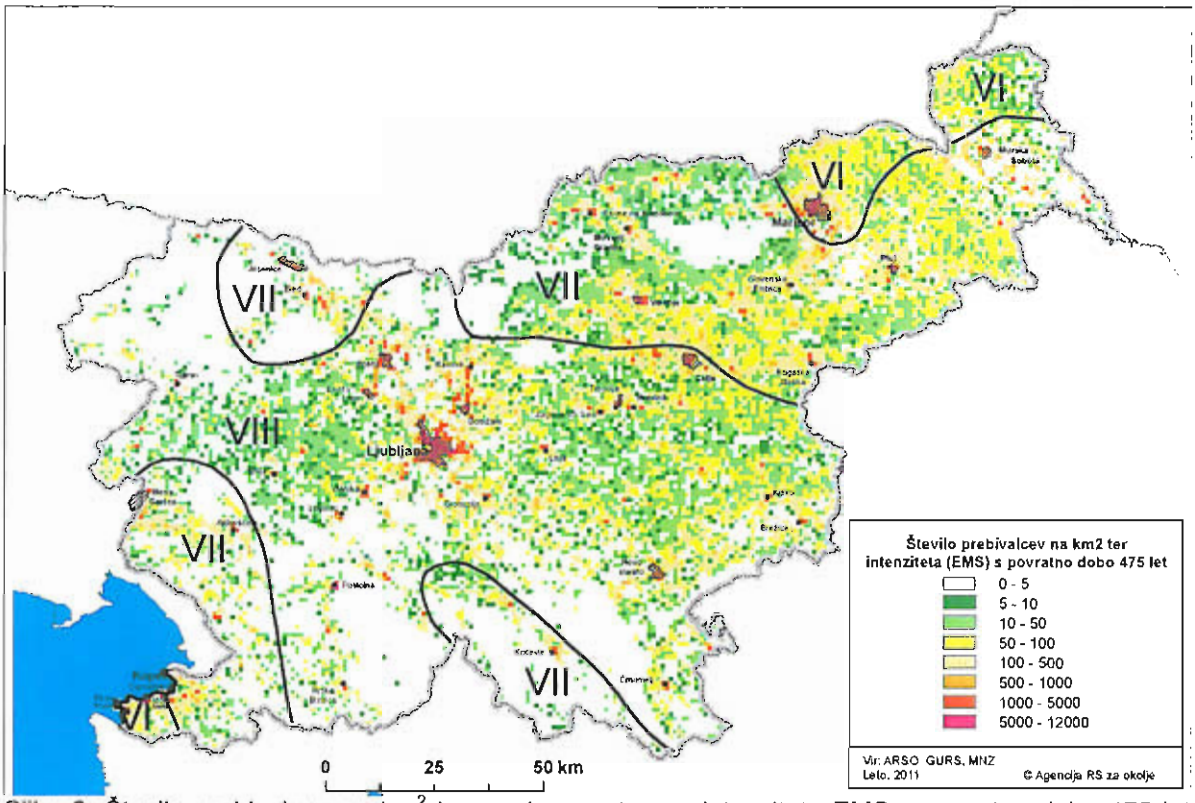

1.3 Potresna območja v ljubljanski regiji

V ljubljanski regiji živi dobra četrtina vsega prebivalstva v R Sloveniji, kar pa se še poveča čez dan zaradi dnevne migracije prebivalcev na delo oziroma v šole predvsem v Ljubljano.

Preglednica 2: Število, delež in gostota prebivalstva po območjih posameznih intenzitet EMS (vir: GIS UJME, 2012)

Območje intenzitete EMS	Površina		Število prebivalcev leta 2011		Število prebivalcev na km^2
	km^2	%		%	
VIII	3436,7	92,5	485.636	94,2	141,3
VII	276,3	7,5	29.659	5,8	107,5
Skupaj	3713,0	100,00	515.295	100,00	163,2

Slika 3: Število prebivalcev na km^2 in ocenjena potresna intenziteta EMS s povratno dobo 475 let (vir ARSO, spletna stran: www.arso.gov.si/potresi)

1.3.1 Ogroženi prebivalci, premoženje in kulturna dediščina

Ocenjujemo, da bi se posledice potresa v ljubljanski regiji zelo razlikovale med posameznimi občinami. Ogroženost je večja tam, kjer so strnjena naselja in se na enem mestu nahaja večje število ljudi ter na tistih mestih, kjer so objekti starejšega letnika in bi jih potres bolj prizadel. Ocenjujemo, da so najbolj ogrožene občine Ljubljana, Kamnik in Domžale.

V primeru potresa intenzitete VIII EMS na območju regije, predvsem pa v mestu Ljubljana lahko pričakujemo, da bi bila močno poškodovana tudi kulturna dediščina, ki vključuje dragocene sakralne, zgodovinsko - posvetne in arhitekturne objekte.

1.3.2 Potresna ogroženost Mestne občine Ljubljana

Potresna ogroženost izraža odnos med pogostostjo pojavljanja močnih potresov - potresno nevarnostjo (ki jo izražajo karte potresne nevarnosti) in ranljivostjo stavb (predpisi o potresno varni gradnji, kvaliteta materialov in gradnje) ter posledično ranljivostjo ljudi in dejavnosti v stavbah. Po nekaterih ocenah (Milan Orožen Adamič, Mauro Hrvatin bi bilo ob potresu intenzitete VIII ali več v Ljubljani poškodovanih vsega skupaj nekaj manj kot štiri petine objektov (78,87 %) oziroma 27.558 stavb, ena petina pa ne bi utrpela poškodb. Seveda bi bila raven poškodb zelo različna, od porušenih dimnikov in poškodovanih streh, prek poškodb nenosilnih elementov zgradb, poškodb nosilnih delov gradbenih objektov do delnih in popolnih porušitev nosilnih in nenosilnih elementov.

Upoštevaje novejše podatke katastra stavb (Geodetska uprava, 2004) pa drugi avtorji ugotavljajo, da je na območju Mestne občine Ljubljana vanj vpisanih 75.600 stavb, med njimi je več kot 20 % (15.476) stavb na območju z ocenjenim PGA > 0,5 g. Vsebinski podatki za stavbe so v katastru podani le za 6,5 % stavb (4.945); med njimi je 32 zelo ogroženih (po kriteriju, da so zgrajene pred letom 1964 in so na območju z PGA > 0,5 g) stavb (s 50 stanovanjskimi in 35 nestanovanjskimi enotami v njih). Groba ocena na podlagi ekstrapolacije je, da je na območju Mestne občine Ljubljana zelo ogroženih okoli 500 stavb (800 stanovanjskih enot, 500 nestanovanjskih enot).
(Vir: Polona Zupančič, Barbara Šket Motnikar, Matjaž Godec, Agencija Republike Slovenije za okolje – Urad za seizmologijo, predstavitev na kolegiju direktorice mestne uprave Mestne občine Ljubljana, september 2004)

1. Za območje mesta Ljubljana je bila med drugim izdelana karta mikroseizmične potresne rajonizacije. S pomočjo statističnih podatkov in drugih virov je izdelana dokaj podrobna podatkovna baza, ki je vključena v geografski informacijski sistem. To je prvi primer tako podrobnega raziskovanja v Sloveniji na mestnem območju, ki obsega približno 0,9% površine Slovenije in 13,4% njenega prebivalstva. Poglavitni cilj raziskave je bil ocena možnih posledic rušilnega potresa.
V najbolj ogroženem območju je 15,23% vseh objektov in v njih živi 10% Ljubljančanov.
Ocena potresne ranljivosti je pokazala, da bi bilo ob potresu največje intenzitete, močnejšem kot leta 1895, uničenih kar 7,6% stanovanj. Porušenih bi bilo 26,3% vseh stanovanj, hude poškodbe bi imelo 44,9 % stanovanj. Ob manj močnih potresih pa bi bile posledice sorazmerno manjše (Pregledna ocena ogroženosti Ljubljane zaradi naravnih nesreč s poudarkom na potresih in poplavah (Milan Orožen Adamič in Mauro Hrvatin, 2000).

2. Pomemben je čas oziroma trajanje zadrževanja ljudi v posamezni vrsti objektov. Za stanovanja je značilno, da je ponoči v njih veliko ljudi. Zjutraj se zapolnijo šole in delovna mesta. Popoldne se začnejo stanovanja zopet polniti. Ljudje se v stanovanjih zadržujejo precej časa, se pa to število spreminja tudi z letnimi časi, dolžino dneva, itd. Pomemben dejavnik so tudi dnevne migracije zaposlenih. Vsak delavnik je v centru Ljubljane v osnovnih in srednjih šolah navzočih od 22.000 do 32.000 učencev oz. dijakov. Povečanje prebivalstva v času od 6. ure do 17. ure se v mestu ocenjuje za 50%.

3. Zaradi velike koncentracije ljudi na majhnem območju so v primeru potresa lahko problematični tudi veliki nakupovalni centri. Kljub temu, da so grajeni v skladu z veljavno zakonodajo, lahko v primeru rušilnega potresa pričakujemo določene poškodbe, predvsem pa paniko med ljudmi, ki ima lahko hude posledice.

4. V Mestni občini Ljubljana v potresno najbolj ranljivih stanovanjih, zgrajenih do vključno leta 1963, živi 86.548 ljudi, v stanovanjih, zgrajenih po letu 1981 pa 62.687 ljudi. V stanovanjih, zgrajenih v obdobju med letoma 1964 in 1981, živi 102.473 ljudi.

Glej tudi na spletno stran MOL, kjer je objavljen načrt MOL ob potresu:
http://www.ljubljana.si/si/mol/mestna-uprava/oddelki/zascita-resevanje-civilna-obramba/nacrti-zascite-in-resevanja

D-44 Načrt ZiR ob masovnih nesrečah MOL

1.3.3 Potresna ranljivost zgradb in drugih infrastrukturnih objektov

Ob hipotetičnem potresu z intenziteto VIII EMS na širšem ljubljanskem območju, bi bilo na območju Mestne občine Ljubljana in občin Brezovica, Borovica, Vrhnika, Ig, Medvode, Vodice, Trzin, Mengeš, Domžale, Moravče, Dol pri Ljubljani, Litija, Šmartno pri Litiji, Grosuplje, Škofljica, Dobrova-Polhov Gradec in Log-Dragomer potresu izpostavljenih 433.063 ljudi in 191.080 stanovanj. Število stanovanj, ki so potresno najbolj odporna (to so stanovanja, zgrajena po letu 1981, je 55.178, v njih živi 127.401 ljudi. V stanovanjih, ki so potresno najbolj ranljiva (to so stanovanja, zgrajena pred letom 1964), živi 141.915 ljudi, takih stanovanj pa je 62.066. Med vsemi občinami najvišje številke dosega Mestna občina Ljubljana, kjer je potresu izpostavljenih 251.349 ljudi in 120.915 stanovanj. Stanovanj, zgrajenih do vključno leta 1963, je v tej občini 41.635, stanovanj, zgrajenih po letu 1981 pa 29.984.

Preglednica 3: Nekateri podatki, pomembni za oceno posledic potresa intenzitete VIII EMS na širšem ljubljanskem območju

Število izpostavljenih ljudi	433.063
Število izpostavljenih stanovanj	191.080
Število stanovanj, zgrajenih do leta 1948	36.344
Število stanovanj, zgrajenih med letoma 1949 in 1963	25.722
Število stanovanj, zgrajenih med letoma 1964 in 1981	71.659
Število stanovanj, zgrajenih med letoma 1982 in 2007	49.688
Število stanovanj, zgrajenih med letoma 2008 in 2010	5490
Število prebivalcev, ki živijo v stanovanjih zgrajenih do leta 1948	84.296
Število prebivalcev, ki živijo v stanovanjih zgrajenih med letoma 1949 in 1963	57.619
Število prebivalcev, ki živijo v stanovanjih zgrajenih med letoma 1964 in 1981	163.747
Število prebivalcev, ki živijo v stanovanjih zgrajenih med letoma 1982 in 2007	114.682
Število prebivalcev, ki živijo v stanovanjih zgrajenih med letoma 2008 in 2010	12.719
Število stacionarnih virov nevarnih snovi manjšega/večjega tveganja (stanje januar 2015)	5/5

Za širše ljubljansko območje je značilno tudi večje število stacionarnih virov nevarnih snovi manjšega in večjega tveganja, skupno pet virov manjšega in pet virov večjega tveganja v Ljubljani, Mengšu, Trzinu, Domžalah in Medvodah.

P – 30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi

V primeru, da bi imel rušilni potres epicenter v ljubljanski regiji, se ocenjuje, da bi znašala količina ruševin okrog 200.000 m^3 v regiji, največ v Ljubljani, približno 90.000 m^3. Pri izračunu je upoštevan kriterij, da pride na enega zasutega prebivalca v intenzivno poseljenih območjih (blokovna gradnja) 3 m^3 ruševin, v manj poseljenih območjih (individualna gradnja) pa 5 m^3 ruševin na zasutega prebivalca.

Ob tem je treba poudariti, da pri oblikovanju vseh treh »zametkov« scenarijev ni upoštevane dnevne migracije, morebitnega večjega števila ljudi na tem območju zaradi turističnih in podobnih aktivnosti, sezonskih vplivov na število prisotnih ljudi, različno razporeditev ljudi preko dneva niti morebitnih verižnih nesreč in njihovih učinkov. Jasno pa je, da bi zlasti pri »ljubljanskem« potresu dnevna migracija šolarjev, dijakov, študentov ter delavcev lahko imela pomemben vpliv.

Podatki potresne ranljivosti stavb so poleg potresne nevarnosti bistveni za ocenjevanje potresne ogroženosti. Od leta 1965 dalje veljajo predpisi o potresno varni gradnji na potresnih območjih. Stavbe do leta 1964 so praviloma grajene le za prenos vertikalne obtežbe. Ukrepe za povečanje potresne odpornosti stavb so graditelji upoštevali le v krajših obdobjih po potresih, ki so imeli za posledico veliko škodo. Pri oceni ranljivosti stavb se ocenjuje vrsto in kakovost zidov, količino zidov, tlorisno razporeditev zidov, povezanost zidov in druge dejavnike.

Objekte delimo v skupine:

- objekti, zgrajeni pred letom 1895
- objekti, zgrajeni v obdobju od 1896 do 1965 in
- objekti zgrajeni v obdobju od leta 1965 do 1981
- objekti zgrajeni po letu 1981

1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ocenjujemo, da bi bilo ob potresu intenzitete VIII EMS ali več posebej na območju Mestne občine Ljubljana zaradi rušenja objektov večje število ranjenih in tudi smrtne žrtve. Ocenjuje pa se tudi, da bi bilo število smrtnih žrtev lahko večje zaradi različnih verižnih nesreč, kot so:

- požari,
- eksplozije,
- poplave,
- plazovi in podori,
- nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- jedrska ali radiološka nesreča
- bolezni ljudi in živali
- poškodbe infrastrukture

1.5 Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa

Ocenjujemo, da so v ljubljanski regiji potresno najbolj ogrožene občine Ljubljana, Kamnik in Domžale, v katerih bi bilo poškodovanih in porušenih največ zgradb. Te občine izstopajo pri oceni količine ruševin in po ocenah bi bilo v primeru potresa intenzitete VIII ali več po EMS potrebnih tudi

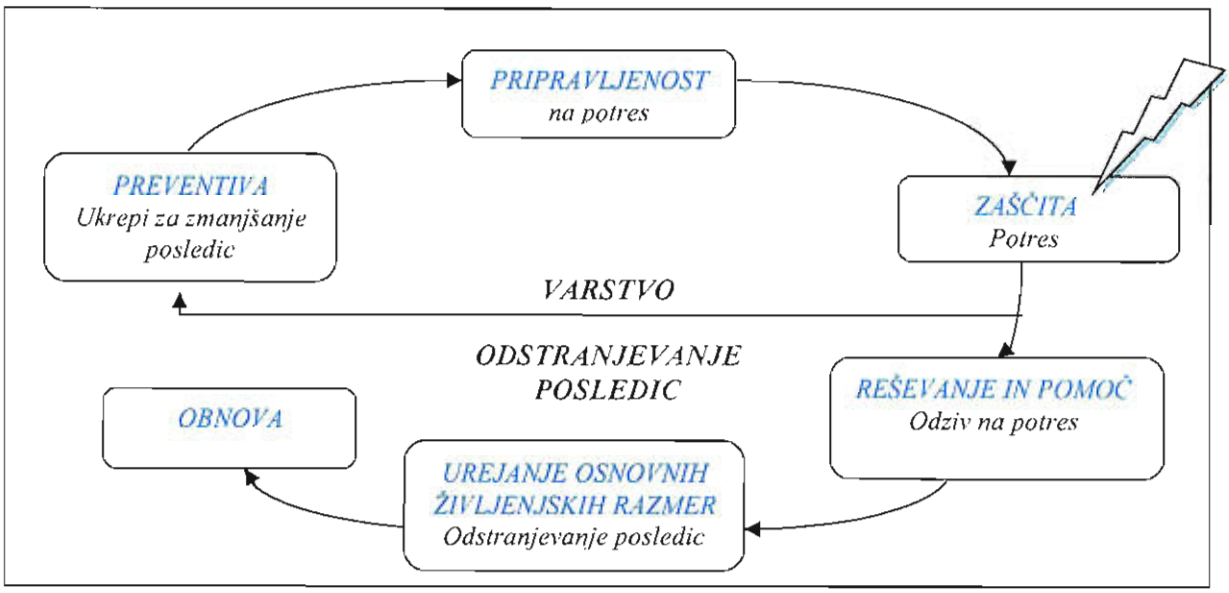
največ reševalcev. Večja nevarnost se kaže predvsem v starejših mestnih središčih, kjer se na razmeroma majhnem prostoru nahaja veliko število prebivalcev. Dnevno število prebivalcev v Ljubljani se ob delavnikih poveča za 50%. Problematični so lahko tudi veliki nakupovalni centri, kjer je na enem mestu večje število ljudi. Hujše posledice lahko pričakujemo tudi v nočnem času, ko večina prebivalcev spi in jih nesreča preseneti. Ocenjuje se, da bi bilo v primeru potresa VIII. stopnje ali več po EMS v ljubljanski regiji mrtvih okoli 850 in ranjenih okoli 16.500 ljudi.
Vir: ARSO

Po podatkih ARSO ljubljansko regijo večkrat stresejo manjši potresni sunki brez hujših posledic. Ker pa rušilni potres lahko prizadene tudi najgosteje naseljena območja, se je treba nanj pravočasno pripraviti.

Obvladovanje potresne nevarnosti obsega različne ukrepe za preprečevanje in zmanjšanje posledic, med katerimi so najpomembnejši:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo in rekonstrukcijo objektov, določeni postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- izdelava tipskih objektov, prilagojenih potresni ogroženosti na posameznih geografskih območjih,
- sistematično spremljanje in proučevanje potresne nevarnosti (državni potresni opazovalni sistem),
- izdelava programov potresne sanacije in utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev in drugih javnih dejavnosti,
- izdelava programov varstva kulturne dediščine pred posledicami potresa, ocene ranljivosti in ureditev evidence premične in nepremične kulturne dediščine ter priprava strokovnih rešitev za zaščito in obnovo kulturne dediščine po potresu,
- krepitev pripravljenosti za ZRP (dopolnjevati načrte zaščite in reševanja pred potresom, organiziranje, usposabljanje in opremljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč).

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da jih ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.

Slika 4: Povezave dejavnosti za zmanjševanje posledic potresa

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Načrt oziroma dele načrta zaščite in reševanja ob potresu izdelajo nosilci načrtovanja:

- država, URSZR v sodelovanju z ministrstvi, vladnimi službami in drugimi pristojnimi organi,
- izpostave URSZR (v nadaljevanju regije),
- občine.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob potresu za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na Oceno potresne ogroženosti Republike Slovenije, verzija 2.0, št. 842-9/2012-59-DGZR z dne 17.6.2013 v povezavi s preglednico 4, in glede na končno uvrstitev nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Obveznosti nosilcev načrtovanja iz preglednice 4 predstavljajo minimalne zahteve. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Preglednica 4: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Majhna	***Treba je izdelati*** dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ***ni treba izdelati*** načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	Srednja	***Treba je izdelati*** dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ***ni treba izdelati*** načrta zaščite in reševanja v celoti; ***priporočljivo*** pa je pripraviti dokumente, v katerih se določi način obveščanja ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	Velika	***Treba je izdelati*** **del načrta** zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Zelo velika 1	**Treba je v celoti izdelati samostojen načrt** zaščite in reševanja ob potresu.
5	Zelo velika 2	**Treba je v celoti izdelati samostojen načrt** zaščite in reševanja ob potresu.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je **državni načrt**. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98 (v nadaljevanju potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje). Z njim se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP.

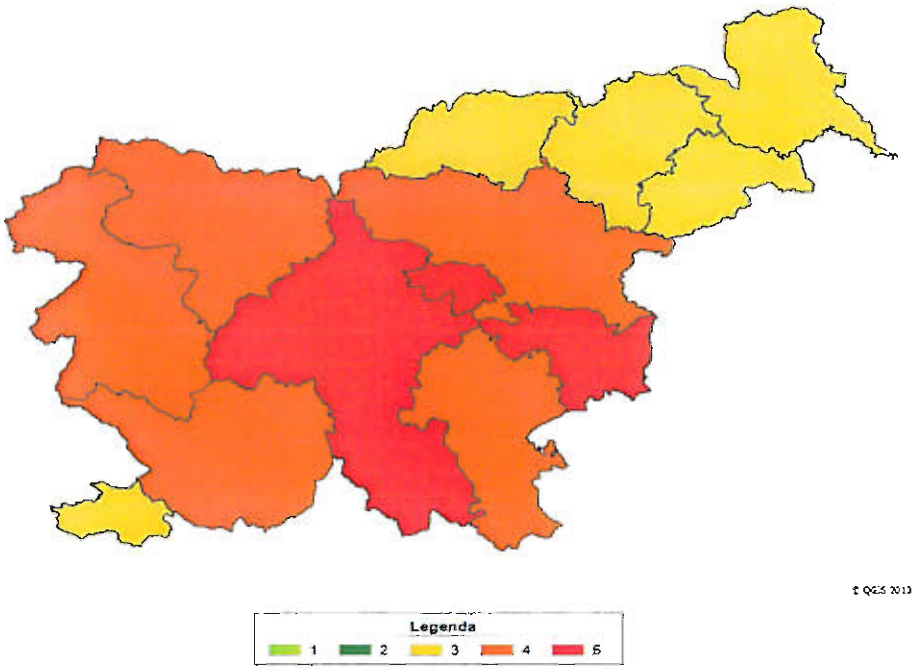
Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu se podrobneje razčleni v **regijskih načrtih** zaščite in reševanja ob potresu. Regija je v tem primeru območje, ki ga organizacijsko pokriva posamezna izpostava URSZR (za ljubljansko regijo je to Izpostava URSZR Ljubljana).

Regijski načrti oziroma deli načrta zaščite in reševanja se izdelajo v tistih regijah, ki so glede na Oceno potresne ogroženosti Republike Slovenije in skladno s tem načrtom zavezane k izdelavi načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja. Regijski načrt ZiR ob potresu na območju ljubljanske regije je usklajen z občinami ljubljanske regije in vsemi drugimi nosilci načrtovanja v ljubljanski regiji (PU Ljubljana, službe NMP, Centri za socialno delo, Območna združenja RK, UVVHVR-območna urada Ljubljana in Postojna).

P – 46 Evidenčni list o vzdrževanju načrta

Regije, ki spadajo v razred ogroženosti 3 (velika stopnja ogroženosti), izdelajo del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP, ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Regije, ki spadajo v razred ogroženosti 4 in 5 (zelo velika stopnja ogroženosti 1 in 2), v celoti izdelajo samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

1-majhna, 2-srednja, 3-velika, 4-zelo velika 1, 5-zelo velika 2

Slika 5: Potresna ogroženost regij (vir: Ocena potresne ogroženosti RS, 2013)

Za območje ljubljanske regije je v preglednici 3 tabelarno prikazano število občin po razredih ogroženosti ob potresu.

Preglednica 5: Število občin in regij, razvrščenih po razredih ogroženosti ob potresu (vir: Ocena potresne ogroženosti Republike Slovenije, 2013)

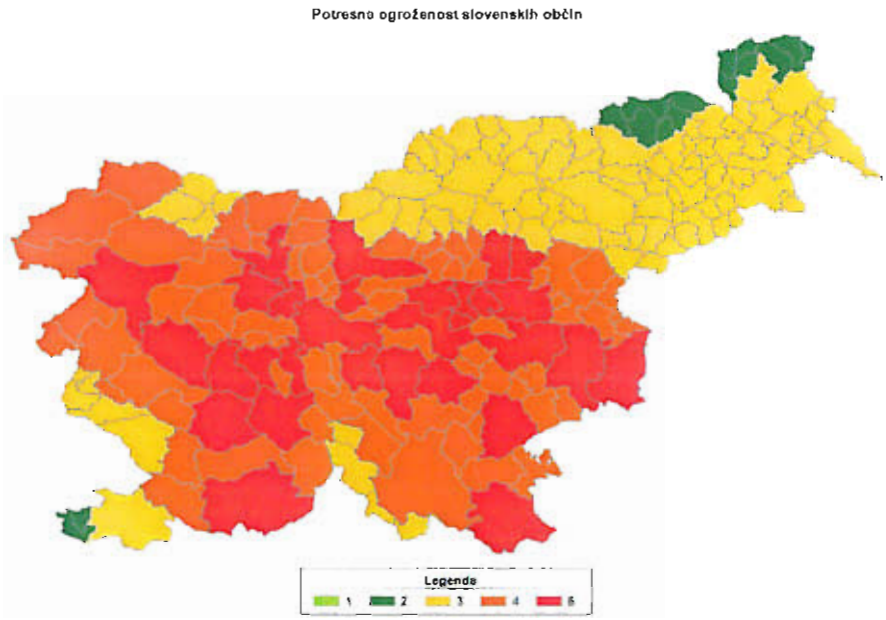
Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupaj število občin	Razred ogroženosti regije
Ljubljanska	0	0	4	18	10	32	5

Občinski načrti zaščite in reševanja se, skladno z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), izdelajo v celoti za potres v občinah na potresnem območju, kjer je možen potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje.

Občinam, ki spadajo v razred ogroženosti 1 in 2 (majhna in srednja ogroženost), ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti ali dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje zaščitnih ukrepov ter določenih nalog ZRP (pri srednji ogroženosti se izdelava teh dokumentov priporoča), treba pa je izdelat dokumente, v katerih predvidijo zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 3 (velika stopnja ogroženosti), izdelajo del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 4 in 5 (zelo velika stopnja ogroženosti 1 in 2), v celoti izdelajo samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

1-majhna, 2-srednja, 3-velika, 4-zelo velika 1, 5-zelo velika 2

Slika 6: Potresna ogroženost slovenskih občin (vir: Ocena potresne ogroženosti RS, 2013)

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb in so na potresnem območju, na katerem je mogoč potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, načrtujejo skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti, bolnišnice pa tudi skladno z regijskimi načrti in državnim načrtom potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Načrt dejavnosti po potrebi izdelajo pristojni organi in službe občinske uprave ali podjetja, zavodi, ustanove, ki sodeluje v sistemu ZRP posamezne občine in sicer kot dodatek k občinskim ali k regijskim načrtom zaščite in reševanja.

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč se ob potresu organizirajo skladno z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob potresu se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva in pomoči, načela javnosti, preventive in odgovornosti ter načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev za ZRP.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu so:

1. Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu na območju ljubljanske regije se izdela za potres intenzitete VI EMS ali višje stopnje ne glede na to, katero območje v ljubljanski regiji prizadene in ne glede na žarišče potresa in v kolikor so posledice takšne, da zahtevajo posredovanje večjega števila intervencijskih služb enot, organov ljubljanske regije oziroma, ko iz več občin pride prošnja po državni pomoči. O tem odloča poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica.
2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti državljani in drugi prebivalci Republike Slovenije kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v društva in druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter občine, regijski in državni organi. Varstvo pred potresi zagotavlja tudi potresno varna gradnja.
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Prebivalci namreč veliko časa preživijo v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, v domovih za ostarele, bolnišnicah. Skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP skladno z občinskimi in regijskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti in državnim načrtom. Njihovi seznami se nahajajo kot priloge v občinskih načrtih.
4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), zaradi pojava radioaktivnih snovi v okolju (kontaminacija okolja), poškodb ali porušitve visokih pregrad na vodnih zbiralnikih, porušitve mostov in druge prometne infrastrukture ter poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah ipd. Seznami vseh teh objektov , naprav, infrastrukture se nahajajo v občinskih načrtih ZiR. V občinskih načrtih zaščite in reševanja se določijo tudi organizacije, katerih dejavnost lahko pomeni nevarnost za nastanek nesreče in morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja upoštevati mogoče verižne nesreče.
5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, o ravnanju ob njem, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o posledicah potresa. Občine v ta namen izdelajo načrt informiranja javnosti.

6. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito ZRP, zaprosijo za pomoč sosednjo občino, regijo oziroma državo. Dodeljevanje in usklajevanje državne pomoči koordina poveljnik CZ za ljubljansko regijo, namestnica CZ za ljubljansko regijo oziroma vodja Izpostave URSZR Ljubljana ali oseba, ki jo nadomešča.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in objektih.

Klasifikacijo potresa (po evropski potresni lestvici) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo.

- **POTRES intenzitete do vključno V stopnje po evropski potresni lestvici EMS: ljudje zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih.** Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju RS.
- **POTRES intenzitete VI ali VII stopnje po evropski potresni lestvici EMS: poškodbe na objektih – aktivira se regijski načrt.**
- **POTRES intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS: poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov.**

Preglednica 7: Kratka oblika evropske potresne lestvice predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice. Uporabljamo jo za izobraževalne namene. Opomba: kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitet (vir: Gruenthal, ur., 1998).

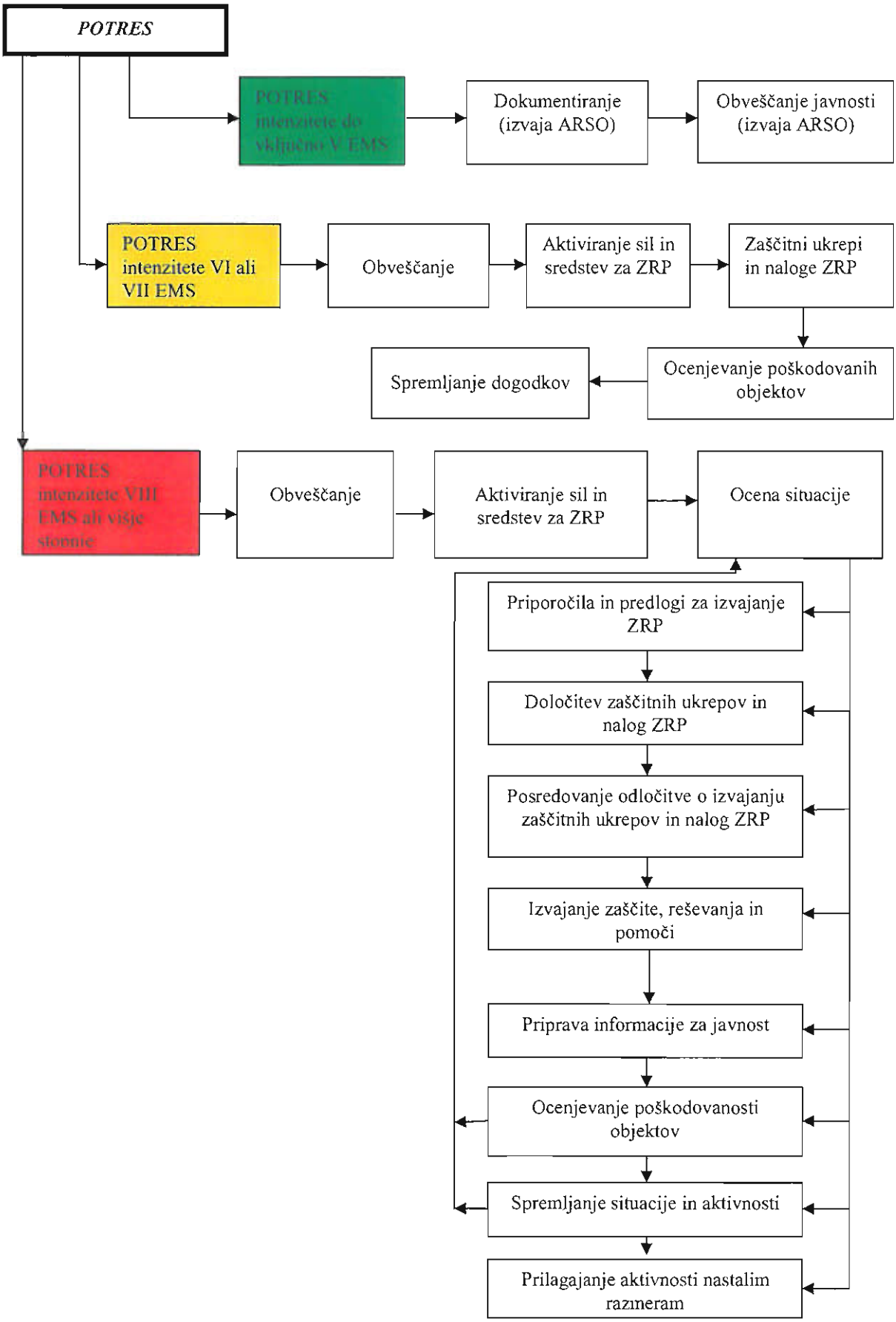
EMS-98 intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
III	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstrukcijske poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje manjših kosov ometa).
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge

		dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene stavbe se lahko porušijo.
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.
XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

Barvna legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Slika 7: Koncept odziva ob potresu

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu na območju ljubljanske regije se aktivira, ko pride do potresa intenzitete VI EMS ali višje stopnje na območju ljubljanske regije, ko občine ob potresu zaprosijo za pomoč. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito ZRP, se glede na posledice uporabijo regijske (državne) sile in sredstva, ki so na voljo.

Na podlagi ocene nesreče in posledic se poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Odločitev o aktiviranju regijskega načrta sprejme (pisno ali ustno) poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica, ki je ukrepe sprejel, lahko tudi na predlog vodje intervencije.

D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1 Regijski organi

Naloge v regijski pristojnosti izvajajo:

- Izpostava URSZR Ljubljana
- Policijska uprava Ljubljana
- Uprava Republika Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni uradi Ljubljana, Postojna oziroma Novo mesto

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni

Enote, službe in organi CZ:

- poveljnik CZ za ljubljansko regijo,
- namestnica poveljnika CZ za ljubljansko regijo,
- Štab CZ za ljubljansko regijo,
- enote za prvo pomoč,
- tehnične reševalne enote,
- enote za radiološko, kemično, biološko zaščito (RKB-zaščito),
- službe za podporo,
- državni informacijski center – 2 na ravni države,
- regijski logistični centri – v okviru Izpostave URSZR Ljubljana,
- komisije za popis in oceno poškodovanosti objektov – na ravni občin,
- komisije za ocenjevanje škode – regijska in na ravni občin.

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ za ljubljansko regijo
P – 3	Pregled sil za ZRP
P – 5	Seznam zbirališč sil za ZRP
P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikovenot za ZRP

Gasilske enote:

- gasilske enote širšega pomena,
- poklicne in prostovoljne gasilske enote.

P – 11	Pregled prostovoljnih gasilskih enot in društev s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v ljubljanski regiji
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena v ljubljanski regiji

Pomembnejše poklicne javne službe

P – 7 Pregled javnih in drugih služb, podjetij, zavodov ter organizacij, ki opravljajo dejavnosti, pomebne za ZiR
P – 10 Pregled gradbenih organizacij
P – 26 Pregled centrov za socialno delo
P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj NMP
P – 28 Pregled splošnih in speciaalističnih bolnišnic
P - 40 Pregled policijskih postaj

Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij

- Nastanitvena enota RK Slovenije oskrbuje in neguje posebno ogrožene kategorije prebivalcev (nosečnice, invalide, starejše, matere z otroki).
- Enota potapljačev rešuje ponesrečence na vodi in iz vode ter sodeluje pri reševanju ljudi, živali, premoženja in kulturne dediščine.
- Enota za postavitev začasnih bivališč postavlja začasna bivališča za ogrožene prebivalce. Sestavljena je iz tabornikov in skavtov.
- Enota za izvidovanje z reševalnimi psi, ki išče pogrešane oziroma zasute v ruševinah
- Slovenska karitas
- Enote radioamaterjev
- Rdeči križ Slovenije-območna združenja RKS.

P – 7 Pregled javnih in drugih služb, podjetij, zavodov ter organizacij, ki opravljajo dejavnosti, pomebne za ZiR
P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij
P – 50 Ocena potrebnih sil in sredstev

Na ravni regije je organizirano tudi:

- **ocenjevanje uporabnosti poškodovanih objekt**ov

V primeru močnejšega in rušilnega potresa je potrebno takoj pristopiti k ocenjevanju uporabnosti poškodovanih objektov. V ta namen so bili usposobljeni različni strokovnjaki gradbene stroke v ljubljanski regiji.

- **regijska komisija za ocenjevanje škode**

Ocenjevanje škode je aktivnost h kateri je potrebno pristopiti takoj po potresu. Izpostava koordinira delo ocenjevalcev na prizadetem območju.

P – 32 Seznam članov komisij za oceno uporabnosti poškodovanih objektov
P – 33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

4.2 Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva sestavljajo:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, opremo, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),

- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv,
- drugo.

P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P – 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P – 9	Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva sestavljajo:

- stroški operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za ZRP),
- stroške dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroške usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve ipd.).

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR

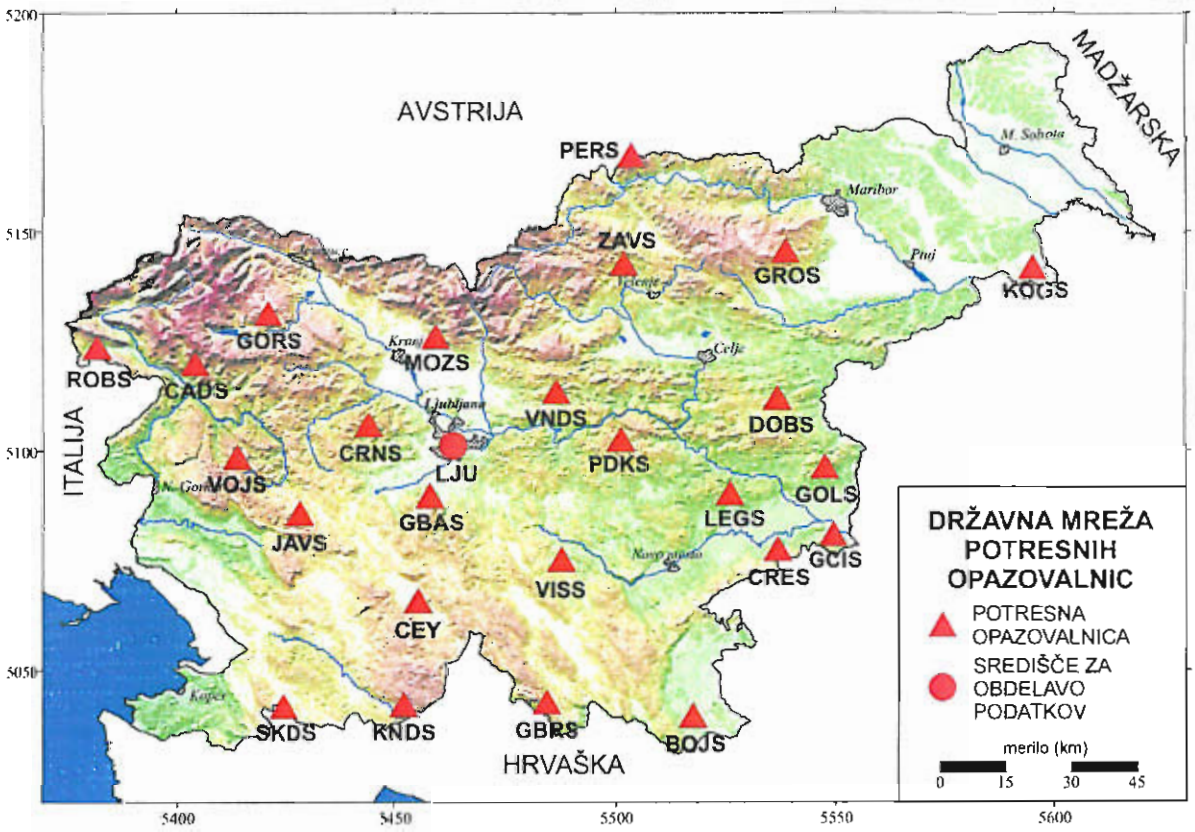
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje potresne dejavnosti

Opazovanje potresne dejavnosti na območju RS izvaja ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne dejavnosti. K uspešnemu opazovanju potresne dejavnosti pa lahko pripomore le dovolj gosto postavljena in kakovostno opremljena državna mreža potresnih opazovalnic, kot je prikazana na sliki 7.

Državna mreža potresnih opazovalnic zagotavlja potrebne podatke za spremljanje potresnih sunkov in omogoča samodejno obveščanje javnosti s preliminarnimi opredelitvami osnovnih značilnosti potresa najpozneje v desetih minutah po potresu.

Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje popotresnih sunkov.

Slika 7: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic (Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo, 2010)

Opazovanje potresne dejavnosti obsega spremljanje potresne dejavnosti na območju RS, strokovno obdelavo podatkov in posredovanje podatkov seizmološkim službam sosednjih držav – Italiji (Trst, Rim), Hrvaški (Zagreb) in Avstriji (Dunaj), skrb za povezavo slovenskega alarmnega sistema s potresnimi alarmnimi sistemi sosednjih držav, posredovanje podatkov seizmološkemu središču za Evropo in Sredozemlje (EMCS-CSEM) in seizmološkemu središču v ZDA (NEIC) ter posredovanje podatkov in analiz organom in službam, pristojnim za ukrepanje. Prve preverjene podatke o potresu

na območju RS lahko ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo pripravi v 15 minutah oziroma najpozneje v eni uri po potresu.

V konceptualnem smislu je državna mreža potresnih opazovalnic zastavljena tako, da omogoča povezavo treh alarmnih sistemov – Slovenije, Italije in Avstrije. Pri tem ne gre le za izmenjavo podatkov po elektronski pošti temveč za skupen alarmni sistem s sočasnim prenosom podatkov iz državnih računalniških središč v vsa tri državna središča za obdelavo seizmoloških podatkov.

5.2 Obveščanje o potresu

ReCO Ljubljana je v primeru potresa lahko obveščen na dva načina:

- preko CORS
- od občanov na številko 112.

Prvo obvestilo o potresu, ki ga CORS posreduje v ReCO Ljubljana, vsebuje podatke o:

- času nastanka potresa,
- nadžarišču potresa,
- magnitudi potresa,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po evropski potresni lestvici EMS,
- območju, ki ga je prizadel potres.

V kolikor je ReCO Ljubljana prejel obvestilo od občana oziroma drugega prijavitelja, operater skuša pridobiti čim več od spodaj naštetih podatkov:

- KAJ se je zgodilo (čim bolj natančne podatke o obliki in obsegu nesreče),
- KJE se je zgodilo (čim bolj natančne podatke o lokaciji dogodka),
- KAKŠNE so trenutne posledice potresa,
- DOSTOP do kraja nesreče (možne lokalne cestne zapore, neprevoznost vozišča...),
- morebitna prisotnost nevarnih snovi,
- približno število poškodovanih in vrstah poškodb,
- potrebni pomoči,
- trenutne vremenske razmere na lokaciji dogodka,
- izvedeni ukrepi,
- koga je prijavitelj morda že obveščal,
- KDO sporoča (ime in priimek prijavitelja, naslov).

D – 27 Standardni operativni postopki za ukrepanje v ReCO Ljubljana v primeru naravnih in drugih nesreč

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni

ReCO o potresu intenzitete do vključno V stopnje po EMS obvešča:

- CORS, v kolikor ReCO ni obveščen s strani CORS

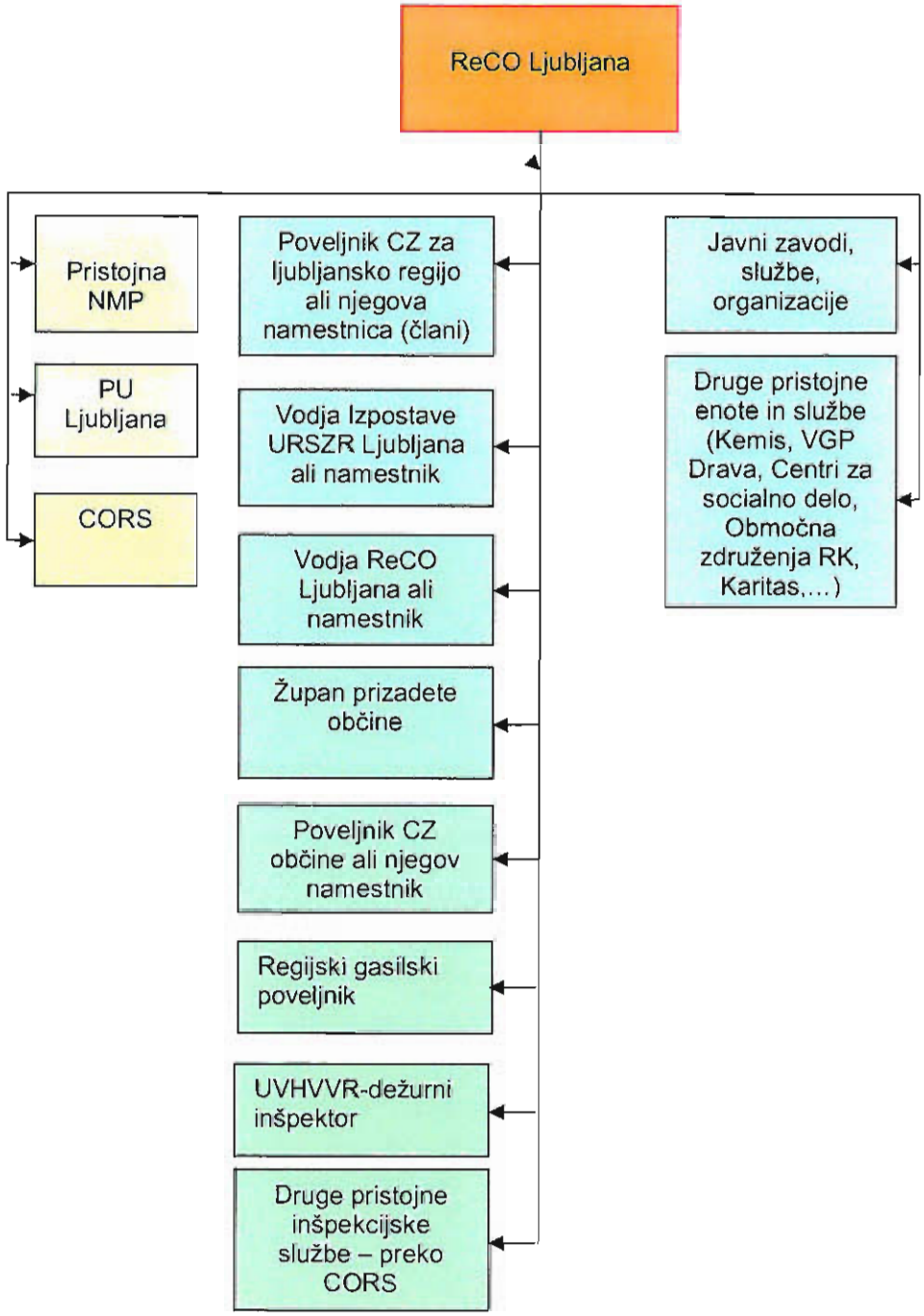
ReCO o potresu intenzitete VI ali višje stopnje po EMS na podlagi obvestila ARSO – Urada za seizmologijo in geologijo oziroma CORS obvešča:

- pristojno postajo NMP,
- PU Ljubljana,
- CORS
- Vodjo Izpostave URSZR Ljubljana oziroma namestnika,
- Poveljnika CZ za ljubljansko regijo, namestnico in člane regijskega štaba, po navodilih vodje Izpostave
- Vodjo ReCO Ljubljana ali namestnika
- Župana prizadete občina,
- Poveljnika CZ prizadete občine oziroma namestnika,
- Pristojnega regijskega gasilskega poveljnika, v primeru, da so aktivirane gasilske enote iz več občin.

Obveščanje drugih pristojnih enot, služb, zavodov oziroma dodatnih sil za ZRP se v ReCO Ljubljana izvaja na podlagi odločitve vodje intervencije, vodje Izpostave URSZR Ljubljana ali namestnika, poveljnika CZ za ljubljansko regijo ali namestnice.

Če ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo ne pošlje informacij o potresu v 15 minutah oziroma najpozneje v eni uri, podatki iz ReCO na prizadetem območju (podatki pridobljeni na podlagi obvestil prebivalcev, pripadnikov CZ itn.), pa kažejo na potres intenzitete VIII ali višje stopnje, ReCO Ljubljana obvesti CORS.

P-1 Podatki o članih štaba CZ za ljubljansko regijo in občinskih štabov CZ P-2 Podatki o delavcih Izpostave URSZR Ljubljana P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob večjih (množičnih) nesrečah (občine P-17 Seznam prejemnikov informativnega biltena

Slika 8: Shema obveščanja pristojnih organov ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje

ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo objavlja podatke o potresu in njegovih značilnostih na svoji spletni strani www.arso.gov.si.

Po potresu, občine takoj, ko je mogoče v ReCO na posebnih obrazcih poročajo o prvih posledicah potresa, o njegovem obsegu, številu poškodovanih in mrtvih ljudi in živali, porušenih objektih, poškodovani infrastrukturi ter o verižnih nesrečah, ki so nastale kot posledica potresa.

Za sprotno obveščanje organov lokalne skupnosti in izpostav, uprav oziroma območnih enot ministrstev na območju, ki ga je prizadel potres, ReCO Ljubljana posreduje dnevne in izredne informativne biltene o stanju na prizadetem območju, ki jih pripravlja CORS, sprejetih ukrepih in izvajanju aktivnosti ZRP.

D – 100 Vzorec obrazca za poročanje ob večjih nesrečah

5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti. Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju so pristojne občine, ki načine in oblike obveščanja podrobneje razdelajo v svojih načrtih zaščite in reševanja ob potresu. Občine prek osrednjih in lokalnih medijev in na druge krajevno običajne načine prebivalce obveščajo o razmerah na prizadetem območju, izvajanju osebne in vzajemne zaščite ter o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. Navodila ogroženim prebivalcem o zaščitnih ukrepih so odvisna od nevarnosti.
V regijskih in občinskih načrtih zaščite in reševanja ter v posameznih delih načrtov zaščite in reševanja se podrobneje razdela obveščanje na območju regije oziroma občine.

Ljubljanska regija lahko preko URSZR po potrebi ustanovi v sodelovanju z zdravstveno službo, Policijo, socialno službo, poizvedovalno službo RKS, duhovniki različnih verskih skupnosti in po potrebi tudi s predstavniki v potresu najbolj prizadetih občin Informacijski center, katerega organiziranje odobri poveljnik CZ RS na prošnjo poveljnika CZ za ljubljansko regijo ali namestnice. Preko sredstev javnega obveščanja se v čim krajšem času po potresu objavi posebno telefonsko številko informacijskega centra, na kateri svojci domnevnih žrtev potresa lahko dobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah.

Občine ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po potrebi organizirajo informacijske centre, v katerih se združuje dejavnost socialnih služb, humanitarnih organizacij, poizvedovalne službe, službe za ZRP ter drugih služb javnega pomena. Ob potresu intenzitete VI – VII EMS lahko objavijo tudi posebno telefonsko številko, na krajevno običajen način in jo posredujejo v ReCO Ljubljana, posebno, kadar so razmere na prizadetem območju takega obsega, da bi se o posledicah potresa, lahko zanimalo večje število občanov.

Prek informacijskih centrov prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
P –18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.2.3 Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na območjih, izpostavljenih potresnemu tveganju, morajo biti seznanjeni s potresno nevarnostjo. Javnost mora biti o nesreči pravočasno in korektno obveščena, tako o obsegu nesreče in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja, brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil državnih organov za javnost pristojni:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- po potrebi tudi drugi mediji.

CORS vsak dan, za prejšnji dan, pripravi dnevni informativni bilten o pomembnejših pojavih in dogodkih s področja zaščite in reševanja v državi in ga pošlje prejemnikom po seznamu. Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje mora CORS, če je treba, pripraviti tudi izredni informativni bilten, ki ga praviloma prejmejo prejemniki po seznamu. ReCO Ljubljana biltene posredujejo naslovnikom po seznamu v ReCO. V primeru potresa intenzitete VI-VII EMS in v kolikor je ocena, da so posledice potresa na območju ljubljanske regije takega obsega, da zahtevajo informiranje pristojnih v regiji, lahko izredne biltene in druga obvestila oblikujejo v ReCO Ljubljana in jih pošiljajo v prizadete občine ljubljanske regije oziroma po seznamu naslovnikov, katerim se posredujejo redni dnevni informativni bilteni, ki jih pripravlja CORS.

ReCO Ljubljana in Izpostava URSZR Ljubljana, usklajeno s poveljnikom CZ za ljubljansko regijo ali namestnico, lahko o posledicah potresa obveščata javnost neposredno kot dodatek prek dnevnih in izrednih informativnih biltenov, radia, televizije, časopisov, teleteksta, spletnih strani MORS in ZIR, svetovnega spleta in drugih medijev.

P – 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali informacije o nesreči, izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči

5.2.4 Alarmiranje

Javno alarmiranje poteka v skladu s 30. členom Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Alarmiranje se izvaja ob potresu na naseljenem območju, ko so zaradi rušenj oziroma zaradi nastanka verižne reakcije, kot posledice potresa ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov (npr. kadar obstaja neposredna nevarnost plazu, porušitve vodne pregrade, porušitve stavb, objektov ipd.). Regijski center za obveščanje Ljubljana izvaja javno alarmiranje v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja, pri čemer o alarmiranju odločajo:

- Vlada Republike Slovenije ali osebe, ki jih pooblasti vlada;
- Minister za obrambo RS;
- župan ali oseba, ki jo pooblasti župan;
- občinski, regijski in državni poveljnik Civilne zaščite ali njihovi namestniki;
- generalni direktor URSZR ali njegov namestnik
- Vodja izpostave URZSR Ljubljana ali oseba, ki jo pooblasti;
- predstojnik občinske službe, pristojne za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ali njegov namestnik;
- vodja intervencije.

Alarmnemu znaku za neposredno nevarnost sledi obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov, preko osrednjih in lokalnih medijev.

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZRP

6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb

Po obvestilu in prvih poročilih o posledicah potresa intenzitete VI EMS in višje stopnje, poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica, presodi trenutne razmere in oceni situacijo. Na podlagi razsežnosti in posledic potresa ter zahtev prizadetih občin po pomoči poveljnik Cz za ljubljansko regijo ali njegova namestnica sprejme odločitev o aktiviranju regijskega načrta, kar pomeni tudi aktiviranje sil in sredstev za ZRP.

Glede na oceno stanja in razsežnost potresa poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica lahko aktivira oziroma skliče:

- Štab CZ za ljubljansko regijo,
- poveljnike in namestnike CZ v občinah ljubljanske regije,
- komisije za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov,
- regijsko komisijo za ocenjevanje škode (zaradi priprave prve ocene škode).

D – 3	Navodilo za organiziranje in delovanje regijskegalogistečnega centra in regijskih enot v primeru večjih naravnih in drugih nesreč

6.2 Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP

Enote, službe in druge operativne sestave sil za ZRP, ki so na regijskem nivoju, se aktivirajo preko ReCO Ljubljana oziroma Izpostave URSZR Ljubljana na podlagi odločitve:

- poveljnika CZ za ljubljansko regijo ali njegove namestnice ali
- vodje Izpostave URSZR Ljubljana.

D – 2 Opomnik za delovanje Izpostave URSZR Ljubljana v primeru večjih naravnih in drugih nesreč
D – 3 Navodilo za organiziranje in delovanje regijskega logističnega centra in regijskih enot v primeru večjih naravnih in drugih nesreč

Predlog za aktiviranje enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP, ki so v regijski pristojnosti lahko podajo:

- vodja intervencije,
- župan,
- poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik,
- poslovodni organ gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije, ki mora skladno s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami izdelati načrt zaščite in reševanja,
- vodja izpostave URSZR ali njegov namestnik,

Aktiviranje enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP, ki so v regijski pristojnosti, na zahtevo zgoraj navedenih oseb in po predhodnem soglasju poveljnika CZ za ljubljanko regijo ali njegove namestnice oziroma vodje Izpostave URSZR Ljubljana izvrši ReCO Ljubljana v sodelovanju z Izpostavo URSZR Ljubljana.
Za izvajanje nalog, ki jih vodi Policija, kot so iskanje pogrešanih oseb, identifikacija oseb in druge podobne naloge, lahko PU Ljubljana preko OKC UPS GPU predlaga aktiviranje enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki so v državni pristojnosti.

Za pomoč Policije pri izvajanju ZRP ob potresu lahko prek CORS in OKC UPS GPU zaprosi poveljnik CZ RS ali njegov namestnik oziroma generalni direktor URSZR ali njegov namestnik oziroma vodja intervencije.

Aktiviranje in uporaba državnih zrakoplovov za nujne naloge ZRP ob potresu za nujno medicinsko pomoč, prevoz obolelih in poškodovanih do zdravstvene službe oziroma med bolnišnicami se izvaja skladno s predpisi in dokumenti o uporabi zrakoplovov za izvajanje nalog ZRP ob naravnih in drugih nesrečah. Aktiviranje poteka preko CORS.

Predlog za aktiviranje in uporabo zmogljivosti Slovenske vojske lahko poda poveljnik CZ RS, in sicer na podlagi lastne odločitve ali na predlog župana, poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika ali regijskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika. Po pridobitvi soglasja Vlade RS oziroma ministra za obrambo, poveljnik CZ RS posreduje predlog oziroma odločitev preko CORS v ZOC. Na podlagi izdanega ukaza načelnika Generalštaba SV aktivira ZOC ustrezno poveljstvo, enote ali službe SV.
O pripravljenosti in aktiviranju CZ in drugih sil za ZRP iz državne pristojnosti odloča poveljnik CZ RS, o pripravljenosti in aktiviranju regijskih sil pa tudi regijski poveljniki CZ.

Aktiviranje enot pri potresu intenzitete VI ali višje stopnje po EMS

1. Gasilske enote širšega pomena
    a. Gasilska brigada Ljubljana
    b. CPV Domžale
    c. PGD Kamnik
    d. PGD Litija
    e. PGD Ribnica
    f. PGD Kočevje
2. Prostovoljna gasilska društva (glej pristojnost območja)

Operater ReCO Ljubljana aktivira pristojne glede na posamezne vrste nesreč, ki jih je povzročil potres (npr. požari, eksplozije, nesreče z nevarno snovjo, poplave, plazovi in podori, epidemija in epizootija, poškodbe infrastrukture. itd.).
Aktiviranje drugih oziroma dodatnih sil za ZRP operater izvaja na podlagi odločitve vodje intervencije, Ljubljanskega regijskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika oziroma vodje Izpostave Ljubljana URSZR ali njegovega namestnika.

Aktiviranje dodatnih regijskih sil za ZRP (vse kontaktne osebe s številkami se nahajajo v ReCO Ljubljana:

1. Gorska reševalna služba
   a. Postaja Ljubljana
   b. Postaja Kamnik
2. Podvodna reševalna služba – enota za reševanje iz vode in na vodi
   a. Postaja Ljubljana
   b. Postaja Kočevje
3. Jamarska reševalna služba
4. Kinološka zveza Slovenije (SIP, ERP, MERP)
5. Zveza društev in klubov vodnikov reševalnih psov
6. Zveza tabornikov Slovenije
7. Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj
8. Regijske enote in službe
   a. Štab CZ za ljubljansko regijo
   b. Služba za podporo
   c. Enota za RKB zaščito
   d. Tehnično reševalna enota
   e. Ekipa za popolnitev centrov za obveščanje
   f. Regijski logistični center
9. Rdeči križ Slovenije-območna združenja Ljubljana, Kamnik, Domžale, Vrhnika, Litija, Grosuplje, Litija, Ribnica in Kočevje
10. Slovenski Karitas

V preglednici 8 so navedene vse sile za ZRP, ki niso organizirane samo na ravni ljubljanske regije, bi pa jih bilo potrebno aktivirati ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje. O aktiviranju odloča poveljnik CZ RS na predlog poveljnika CZ za ljubljansko regijo ali njegove namestnice.

Preglednica 8: Pregled sil za ZRP ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje

	SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	DRŽAVNA RAVEN	REGIONALNA RAVEN	LOKALNA RAVEN	GOSP. DRUŽBE, ZAVODI IN DRUGE ORG.
PROSTOVOLJNE	gasilske enote (prostovoljne)		X	X	
	Gorska reševalna služba	X			
	Jamarska reševalna služba	X			
	Podvodna reševalna služba	X			
	enote reševalcev z reševalnimi psi	X	X	X	
	enote za postavitev začasnih bivališč (taborniki, skavti)	X	X	X	
	Rdeči križ Slovenije (poizvedovalna služba, ekipe prve pomoči, mobilni stacionarij in nastanitvene enote) in Slovenska Karitas	X	X	X	
	enote radioamaterjev	X	X	X	
	aeroklubi	X	X	X	
	gasilske enote (poklicne)	X	X	X	X
	nastanitveni center in mobilni stacionarij	X			
	Enota za identifikacijo oseb	X			
	Mobilna enota za meteorologijo in hidrologijo (MEMH)	X			
	Ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME)	X			
	Mobilna enota ekološkega laboratorija (MEEL)	X			
	Mobilna enota za radiologijo ZVD	X			

POKLICNE	Enota za reševanje ob rudniških nesrečah	X			
	mobilni center za obveščanje	X			
	Službe za pomoč pri odpravi posledic nesreč z nevarnimi snovmi	X			
	Enota za ZiR ob nesrečah s klorom ter drugimi jedkimi snovmi	X			
CIVILNA ZAŠČITA	enote za prvo pomoč	X		X	X
	enote za prvo veterinarsko pomoč				X
	tehnične reševalne enote	X	X	X	
	enote za RKBO	X	X	X	X
	enote za varstvo pred NUS	X	X	X	
	Enota za hitre reševalne intervencije	X			
	služba za podporo	X	X	X	
	informacijski centri	X	X	X	
	logistični centri	X	X	X	
	poveljniki CZ	X	X	X	X
	poverjeniki CZ			X	X
	komisije za ocenjevanje škode	X	X	X	
	komisije za popis in oceno poškodovanosti objektov	X			

O pripravljenosti in aktiviranju sil za ZRP na območju prizadetih občin odločajo poveljniki CZ teh občin. O pripravljenosti in aktiviranju sil za ZRP iz drugih občin pa na podlagi potreb občin in predlogov poveljnikov CZ prizadetih občin odloča poveljnik CZ za ljubljansko regijo oziroma njegova namestnica.

Poveljnik CZ RS ali njegov namestnik lahko odloči v primeru potrebe in na podlagi dogovora z občino tudi o aktiviranju enot, služb in drugih delovnih operativnih sestav v regiji ali občini. Aktiviranje izvrši pristojni ReCO Ljubljana, ki mora o tem obvestiti tudi regijskega poveljnika CZ ali njegovo namestnico oziroma občinskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika.

Pripadnike CZ oziroma drugih sil za ZRP vpokliče Izpostava URSZR Ljubljana, ki ureja tudi vse zadeve, povezane z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki CZ ter drugih sil za ZRP (poklicni in prostovoljci) pri opravljanju nalog ZRP. V primeru aktiviranja državnega (regijskega) načrta, krije država vse stroške, povezane s pripravljenostjo in delovanjem teh sil na prizadetem območju.
Po potresu se regijske sile za ZRP, ki odidejo na prizadeta območja, zberejo na svojih zbirališčih. Na podlagi zahtev občin prizadetega območja se določi njihovo delovišče in izdajo delovni nalogi.

P – 5	Seznam zbirališč sil za ZRP
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Če občine ne morejo obvladati posledic nesreče z lastnimi silami, pošljejo prošnjo za pomoč štabu CZ za ljubljansko regijo. Poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica presodi o prošnji za pomoč in jo posreduje poveljniku CZ RS.

Materialna pomoč države pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki jo na območju prizadete občine ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode, ipd.)
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi, itd.
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez strehe
- pomoč v finančnih sredstvih, ki jih občine potrebujejo za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogoje za življenje

Poveljnik CZ RS na zahtevo pristojnih regijskih poveljnikov CZ ali njihovih namestnikov, vodij intervencijskih enot in služb presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih. O uporabi materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za pomoč prizadetim ob potresu odloča Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za preskrbo in poveljnika CZ RS ali njegovega namestnika oziroma pristojnega ministra. O uporabi sredstev iz rezerv za primer naravnih in drugih nesreč odloča poveljnik CZ RS ali njegov namestnik.

Izpostava in Štab CZ za ljubljansko regijo sodelujeta pri zbiranju potreb po materialnih in finančnih sredstvih na podlagi prošenj za pomoč iz prizadetih občin ter pri organizaciji razdelitve pomoči na prizadeta območja.

Prispela pomoč iz RS se zbira v regijskem logističnem centru v Rojah, od koder se organizira razdelitev na prizadeta območja. Prevzem in organizacija razdeljevanja pomoči sta podrobneje razdelana v Navodilu za organiziranje in delovanje regijskega logističnega centra in regijskih enot v primeru večjih naravnih in drugih nesreč.

P – 5	Seznam zbirališč sil za ZRP
D – 3	Navodilo za organiziranje in delovanje regijskega logističnega centra in regijskih enot v primeru večjih naravnih in drugih enot

6.4 Mednarodna pomoč

Za mednarodno pomoč v silah in sredstvih lahko zaprosi Vlada RS ali poveljnik CZ RS ali njegov namestnik, če z meddržavnimi sporazumom ni drugače določeno. Po sprejeti odločitvi, da Slovenija zaprosi za mednarodno pomoč, URSZR – CORS pošlje zaprosilo sosednjim in drugim državam, skladno z dvostranskimi sporazumi, Evropski uniji – Centru za usklajevanje nujnega odziva (EU-ERCC), Evroatlantskemu centru za usklajevanje pomoči ob nesrečah (NATO-EADRCC) in Uradu Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti (UN-OCHA).
Sprejem mednarodne pomoči usklajuje URSZR, glede na potrebe pa lahko obsega:

- storitve strokovnjakov,
- pomoč reševalnih enot in služb,
- uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev,
- materialno pomoč (živila, pitno vodo, obleko, obutev, zdravila in druga sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi prizadetemu prebivalstvu kot pomoč za lajšanje posledic nesreče),
- uporabo letališč, prometnih sredstev in drugih možnosti na ozemlju in v zračnem prostoru druge države znotraj zagotavljanja mednarodne pomoči.

Posamezni strokovnjaki, reševalne enote in službe ter materialna pomoč iz drugih držav se, glede na odločitev poveljnika CZ RS, zbirajo v državnem logističnem centru v Ljubljani oziroma Logatcu in regijskih logističnih centrih.

Za sprejemanje pomoči, ki v RS prihaja z letali, so določena letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Edvarda Rusjana Maribor in Cerklje ob Krki. Za organizacijo in pomoč pri sprejemanju mednarodne pomoči, ki v RS prispe z letali in nadaljnjo dostavo v ustrezne logistične centre ali neposredno na prizadeto območje so pristojne izpostave URSZR Kranj, Maribor in Brežice.

Pomoč, ki prispe po morju, se sprejme v luki Koper.

Mednarodno pomoč usklajuje URSZR. Naloge Izpostave URSZR Ljubljana pa so predvsem sodelovanje pri sprejemanju in razdeljevanju mednarodne pomoči občinam na območju regije.

D – 2 Opomnik za delovanje Izpostave URSZR Ljubljana v primeru večjih naravnih in drugih nesreč
D – 3 Navodilo za organiziranje in delovanje regijskega logističnega centra in regijskih enot v primeru večjih naravnih in drugih nesreč

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

V primeru aktiviranja tega načrta imajo regijski organi na območju ljubljanske regije naslednje naloge:

7.1.1 Poveljnik CZ za ljubljansko regijo

- aktiviranje regijskega načrta ZiR ob potresu na območju ljubljanske regije
- vodi operativno-strokovno dejavnost Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju ljubljanske regije
- vodi in organizira delo regijskega štaba in drugih sil za ZRP
- ovrednoti in usklajuje predloge za izvajanje operativnih in drugih zaščitnih ukrepov,
- sprejema odločitve za njihovo izvajanje
- predlaga Štabu CZ RS uporabo sil za zaščito, reševanje in pomoč iz drugih regij
- obvešča Štab CZ RS o posledicah in stanju na prizadetem območju ter predlaga odpravljanje posledic nesreče
- vodi pripravo poročila o nesreči

D-30 Opomnik za delo poveljnika in članov štaba CZ za ljubljansko regijo

7.1.2 Štab CZ za ljubljansko regijo

- Izdelava ocene situacije (ocena posledic nesreče, presoja razvoja razmer in ogroženosti, sprejeti zaščitno - reševalni ukrepi, ocena sil in sredstev), vodenje karte in sprotno spremljanje razmer na terenu
- Odločanje o nujnih zaščitnih in reševalnih ukrepih ter organiziranje zaščite, reševanja in pomoči
- Koordiniranje zaščite, reševanja in pomoči med državo, občinami, organi, organizacijami in službami, ki sodelujejo pri odpravljanju posledic nesreč
- Aktiviranje in usmerjanje regijskih sil za zaščito in reševanje za nudenje pomoči
- Vodenje operativno-strokovnih dejavnosti Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju ljubljanske regije
- Priprava obvestil za javnost
- Pripravlja strokovne ukrepe in navodila za delo na prizadetem območju
- Izvaja oglede na terenu in pripravlja poročila
- Izdelava poročil o nesreči in obveščanje Štaba CZ RS o posledicah in stanju na prizadetem območju v ljubljanski regiji

D-30 Opomnik za delo poveljnika in članov štaba CZ za ljubljansko regijo

7.1.3 Izpostava URSZR Ljubljana

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti
- usmerja delovanje Regijskega centra za obveščanje
- organizira sistem zvez za delovanje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč
- zagotavlja pogoje za delo Štaba CZ za ljubljansko regijo
- izdeluje ocene ogroženosti in načrtuje ukrepe za preprečevanje ter zmanjšanje posledic ob naravnih in drugih nesrečah
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo regijske komisije za ocenjevanje škode
- sodeluje pri zagotavljanju logistične podpore pri delovanju regijskih sil, pomoči iz sosednjih regij oziroma oziroma mednarodne pomoči.
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju državnih (regijskih) sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- pomaga pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- zbira, obdeluje in posredujejo podatke o nesreči in dogodkih, ki so povezani z nesrečo opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D-2 Opomnik za delovanje Izpostave URSZR Ljubljana ob večjih naravnih in drugih nesrečah

7.1.4 Dejavnost Policijske uprave Ljubljana ob potresu

Načrt dejavnosti zaščite in reševanja Policijske uprave Ljubljana se aktivira ob potresu na območju ljubljanske regije ali če je v regiji prizadetih več občin.

Regijski center za obveščanje Ljubljana ob potresu obvesti Policijsko upravo Ljubljana na številko 113 ali po elektronskih medijih.

Naloge policije ob potresu so naslednje:

- varuje ljudi in premoženje ter vzdržuje javni red na prizadetem območju
- nadzira in ureja promet v skladu s stanjem prometne infrastrukture in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč
- varuje državno mejo in izvaja mejni nadzor ter policijske naloge v zvezi s tujci v skladu z razmerami
- z letalsko enoto policije sodeluje pri opravljanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč
- organizira preventivno in represivno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji v skladu z nastalimi razmerami
- sodeluje pri identifikaciji žrtev
- organizira in izvaja zaščito in reševanje poškodovanih delavcev

- vzpostavlja komunikacijsko –informacijsko povezavo z drugimi organizacijskimi enotami ministrstva ter drugimi državnimi organi, zlasti še centri za obveščanje
- po potrebi organizira mobilni komunikacijski center
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti

Navedene naloge v ljubljanski regiji opravlja Policijska uprava Ljubljana in pristojne policijske postaje, prometna policija, v sodelovanju s pristojnimi organi in službami Civilne zaščite. **Za koordinacijo nalog je zadolžen član Štaba CZ za ljubljansko regijo.**

NALOGE POLICIJE IN UPRAVNIH ENOT V POTRESNO OGROŽENIH OBJEKTIH

- pregled potresno ogroženih objektov policije
- priprava načrta preventivnih ukrepov, ki zajema pravočasno evakuacijo lastnih sil, materialno-tehničnih sredstev, oborožitve in streliva ter predvideno zavarovanje lastnih prostorov
- določa druge ukrepe, ki so specifični za posamezen objekt ali območje

P-40 Pregled policijskih postaj na območju ljubljanske regije **D-31 Načrt dejavnosti PU Ljubljana**

7.1.5 Dejavnost Slovenske vojske ob potresu

- sodeluje pri opravljanju reševalnih, humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za ZRP ob potresu,
- opravlja radiološki, dozimetrični in meteorološki nadzor, izvidovanje ogroženih območij in označevanje kontaminiranega zemljišča, skupaj z drugimi silami za ZRP opravlja radiološko dekontaminacijo ljudi, materialnih dobrin in zemljišč,
- sodeluje pri vzorčenju in analizi pitne vode, prečiščevanje vode pa izvaja enota za oskrbo vode,
- poskrbi za premostitev ovir s postavitvijo začasnih mostov ter skupaj z drugimi silami za ZRP sodeluje pri odstranjevanju in prevozu ruševin,
- sodeluje pri evakuaciji civilnega prebivalstva ter z logističnimi zmogljivostmi zagotavlja pogoje za namestitev in oskrbo ogroženega prebivalstva,
- prispeva mobilno vojaško bolnišnico ROLE 2LM in reševalna vozila z medicinsko opremo,
- organizira zaščito in reševanje pripadnikov SV ter sredstev, ki jih upravlja,
- skladno s svojimi pristojnostmi usklajuje sodelovanje enot in služb SV pri izvajanju nalog ZRP,
- zagotavlja uporabo materialnih sredstev SV za ZRP,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.6 Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana

Med najpomembnejša delovna področja Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana sodijo:

- higiena,

- zdravstvena ekologija,
- epidemiologija nalezljivih bolezni,
- socialna medicina in promocija zdravja,
- izdaja napotke za prebivalce

Način delovanje Zavoda je naravnano preventivno. Preventivno delo nadgrajujejo z raziskovanjem.

7.1.7 Centri za socialno delo v ljubljanski regiji

CSD se takoj vključijo v koordinacijsko skupino (CSD, Karitas, RK, NVO), ki jo skliče in koordinira občina. V ljubljanski regiji je 13 Centrov za socialno delo, ki pokrivajo vsak svoje območje in sicer so to CSD: Vrhnika (Vrhnika, Borovnica, Log Dragomer), Domžale (Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica, Moravče), Grosuplje, Kamnik, Litija, Logatec, Kočevje, Ribnica, Lj.-Bežigrad, Lj.-Center, Lj. Moste-Polje, Lj.-Šiška in Lj.-Vič-Rudnik. Načrti dejavnosti centrov za socialno delo so tudi sestavni deli (dodatki) k občinskim načrtom zaščite in reševanja.

V prvih 24 urah CSD zlasti spremlja in se seznanja s stanjem na terenu ter pripravlja načrte pomoči. Kasneje (po prvem dnevu, tednu, mesecu dni) CSD pridobiva in posreduje informacije na terenu, sodeluje pri preskrbi in oskrbi prebivalcev (pomoč pri evakuaciji in iskanju prostora za nastanitve prebivalcev v začasna ali nadomestna bivališča, evidentira rizične posameznike ali skupine prebivalcev, organizira pomoč na domu in dostavo hrane), pripravlja skupnostne akcije (oblikuje skupine na terenu - otrok, starejših in jih aktivira ter vključuje v aktivnosti,..), zagotavlja psihosocialno podporo prebivalcem (v obliki individualne pomoči, svetovanja, krepitve moči, informiranja,...) ter izvaja storitve (socialno preventivo, prvo socialno pomoč, osebna pomoč, pomoč družini za dom in na domu).

Načrt dejavnosti CSD ob naravnih ter drugih nesrečah ima naslednje priloge:

1. Načrt delovanja CSD v izrednih razmerah - kot inštitucije
2. Opredelitev izvajanja ukrepov in nalog ZRPv skladu z navodili in usmeritvami vodje zaščite in reševanja na občinski/ regijski ravni
3. Izvajanje nalog redne dejavnosti, določitev prioritet
4. Seznam oseb/ resursov, zadolžitev

P-26 Pregled centrov za socialno delo **D-49 Načrt dejavnosti Centrov za socialno delo**

7.1.8 Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin oziroma Območni urad Ljubljana

- izvaja inšpekcijski nadzor nad varnostjo živil oziroma hrane v objektih začasne namestitve oziroma v začasnih bivališčih

D – 22 Načrt dejavnosti veterinarske stroke v ljubljanski regiji

7.1.9 Zavod za varovanje kulturne dediščine

- na podlagi registra nepremične kulturne dediščine zagotavlja podatke o nepremični kulturni dediščini,
- za reševanje nastale situacije na prizadetem območju se poveže in sodeluje z drugimi državnimi organi, javnimi zavodi s področja delovanja ministrstva ter silami za zaščito, reševanje in pomoč na državni ravni,
- sodeluje pri organiziranju in usposabljanju strokovnih ekip pristojnih za ukrepanje ob pojavu potresa,
- sodeluje s pristojnimi strokovnimi javnimi službami pri pripravi ocene ogroženosti kulturne dediščine,
- v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine zbira in posreduje informacije pristojnim organom o škodi, ki je nastala ob potresu na kulturni dediščini,
- sodeluje pri organiziranju in usmerjanju aktivnosti za takojšnjo in urgentno zaščito in reševanje najbolj ogrožene kulturne dediščine,
- sodeluje pri informiranju širše javnosti za ustrezno ravnanje in ukrepanje v zvezi z varstvom kulturne dediščine,
- sodeluje pri pripravi programa popotresne sanacije ter zaščite kulturne dediščine na prizadetem območju,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Ministrstvo za kulturo vodi register nepremične kulturne dediščine in je dostopen na spletni strani http://rkd.situla.org

7.1.8 Drugi zavodi, organizacije

Druge organizacije kot so območna združenja RK, Karitas, taborniki in skavti, kinologi in druge nevladne ter druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se na podlagi odločitve poveljnika CZ za ljubljansko regijo.

7.2. Operativno vodenje

V primeru potresa na določenem območju dejavnosti ZRP vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri delu strokovno pomaga štab CZ občine. Intervencijo na mestu nesreče vodi vodja intervencije, ki ga imenuje poveljnik CZ občine. V kolikor potres prizadene več občin v regiji vodenje dejavnosti za ZRP, ki so skupnega pomena prevzame poveljnik CZ za ljubljansko regijo ali njegova namestnica.

Ob potresu in, ob aktiviranju regijskega načrta ZiR ob potresu poveljnik CZ za ljubljansko regijo in Štab CZ za ljubljansko regijo delujeta v prostorih izpostave URSZR Ljubljana, v stavbi Smelt I na naslovu Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana. Štab CZ za ljubljansko regijo mora ob nesreči čimprej

vzpostaviti pregled nad stanjem nesreče, predvideti razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa izdelati strategijo ukrepanja do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce usklajevanja. Posledice nesreče, odločitve in sprejete ukrepe poveljnika ter drugih organov, ki sodelujejo pri ZRP je potrebno čimprej ustrezno dokumentirati.

Vodja Izpostave URSZR Ljubljana aktivira tudi potrebne delavce Izpostave (služba za podporo) za pomoč štabu in za aktiviranje (pozivanje) članov regijskih enot za zaščito in reševanje.

Naloge vodje intervencije ob nesreči so naslednje:

- oceni stanje na kraju nesreče,
- določi lokacijo od kod intervenirajo reševalne enote,
- določi metode in vrstni red reševalnih posegov,
- razporedi reševalce na delovna mesta,
- določitev mesta za pristanek helikopterja,
- določi mesto za triažo ranjenih oziroma mesto, od koder jih reševalna vozila prevažajo ranjene v zdravstvene ustanove (če je večje število),
- zbira potrebe po pomoči – reševalnih vozil, reševalcih, potrebni opremi in zamenjavi ekip.

Ob naravni ali drugi nesreči pristojni poveljnik CZ oziroma vodja intervencije zagotavlja, operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije, dostope do komunikacijskih objektov, ki so v okvari na območjih nesreče (intervencije), do odprave napak in ponovne vzpostavitve delovanja.

7.3 Organizacija zvez

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko skladno Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Zakonom o elektronskih komunikacijah uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami oziroma zvezami, kot so:

– **storitve:**
  - intranet zaščite in reševanja,
  - elektronska pošta;

– **zveze:**
  - radijske zveze (ZA-RE, ZA–RE DMR in ZA-RE PLUS, TETRA),
  - satelitske zveze za prenos podatkov mobilnih enot,
  - paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije
  - sistem javne stacionarne telefonije,
  - mobilna telefonija,

- prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
- internet/svetovni splet,
- elektronska pošta;
- telefaks,
- sistem zvez, ki jih uporablja SV.

7.3.1 Sistem radijskih zvez ZA-RE

Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE) ter sistem osebnega klica. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri operativnem vodenju intervencij in pri drugih zaščitnih ter reševalnih akcijah. Telekomunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne telekomunikacijske sisteme ter med centri za obveščanje.

Sistemi radijskih zvez ZARE so namenjeni vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja. To pomeni, da ga uporabljajo gasilci, gorski reševalci, jamarji, kinologi, idr, kot tudi upravni organi, ki izvajajo naloge na tem področju. Sistem se uporablja za obveščanje, vodenje in izvajanje intervencij. Na območju ljubljanske regije deluje 6 repetitorjev. Regijski center tudi ureja in usklajuje zveze ter posameznim reševalnim službam določa delovne (simpleksne) kanale.

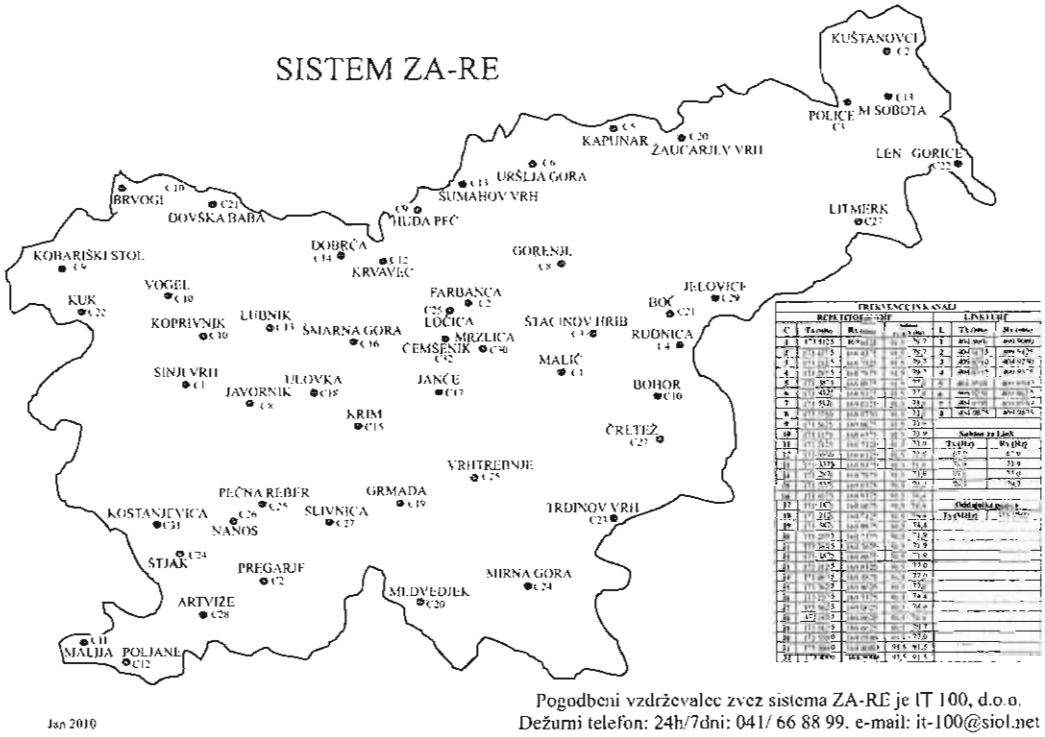
Gasilci uporabljajo simpleksni kanal radijskih zvez ZARE, ki ga določi ReCO Ljubljana. Reševalna vozila službe nujne medicinske pomoči imajo vgrajene radijske postaje sistema zvez ZARE +.

V primeru, da so v naloge zaščite in reševanja vključeni tudi zrakoplovi Slovenske policije in Slovenske vojske se za medsebojno komuniciranje uporabljajo Klicni znak radijskega sistema ZARE Letalske policijske enote oziroma Radijski imenik 15. Brigade VL.

Sistem radijskih zvez ZARE je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja. To pomeni, da ga uporabljajo gasilci, gorski reševalci, jamarji, kinologi, idr, kot tudi upravni organi, ki izvajajo naloge na tem področju. Poleg tega je za območje regije na razpolago tudi 1 mobilni repetitor za delovanje radijskega sistema ZARE v primeru večjih naravnih oziroma drugih nesreč. Repetitorji imajo lastno napajanje, po potrebi pa se na teh lokacijah postavi tudi agregat

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZARE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZARE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZARE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZARE ob nesreči.

Slika 9: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE

Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZARE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošiljajo pristojni regijski centri za obveščanje. Oddajniško mrežo sestavlja 47 oddajnikov zgornje mreže in 69 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

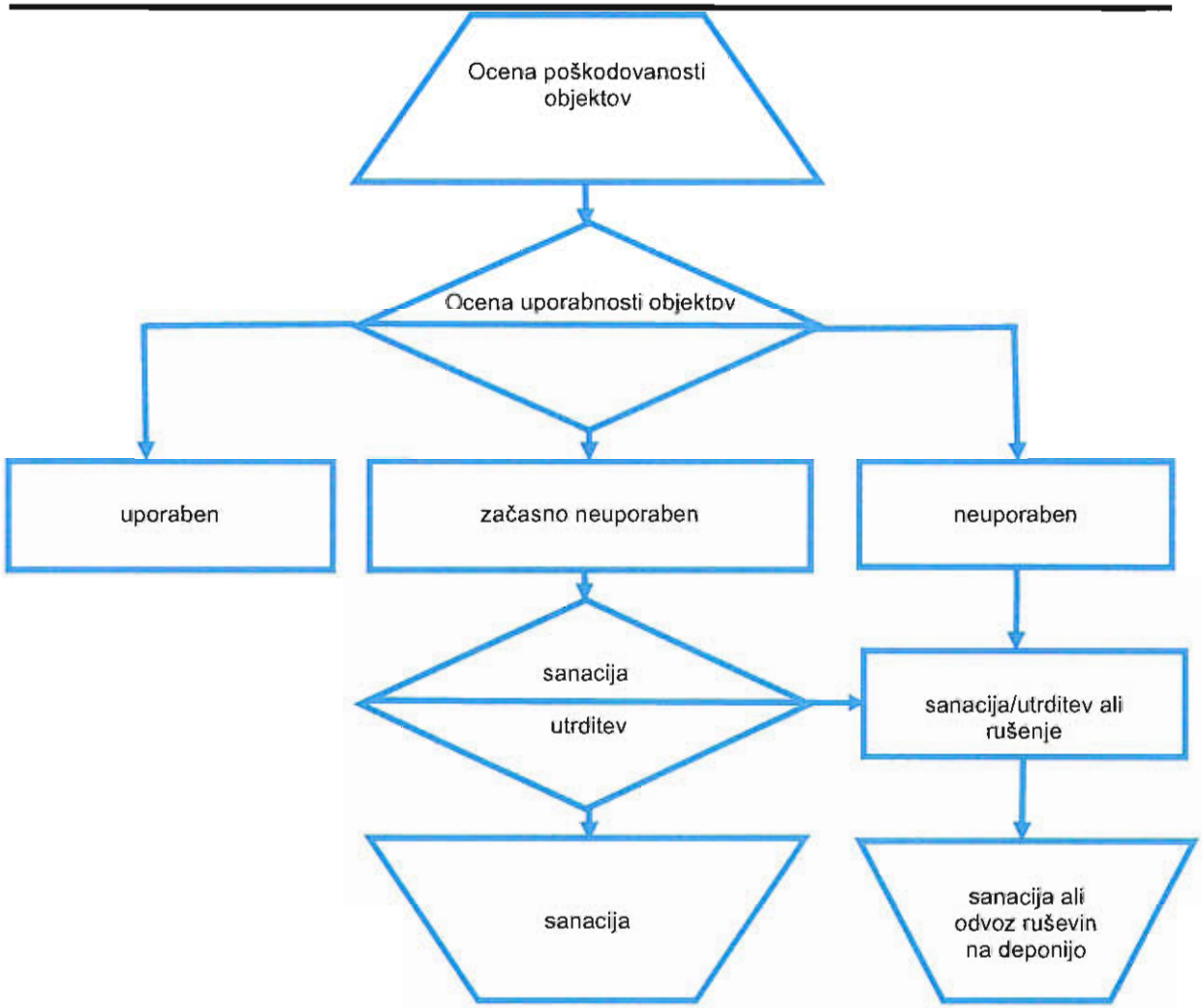
P – 19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov)

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Pri potresu intenzitete VI ali več EMS se pričakuje več poškodovanih objektov v ljubljanski regiji. Po potresu je pomembno, da se čim prej ugotovi, koliko je poškodovanih objektov (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo dejavnosti civilne zaščite (centri za obveščanje, gasilski domovi), reševalne in zdravstvene dejavnosti (bolnišnice, zdravstveni domovi, objekti z ambulantami), ter vseh tistih rezervnih objektov, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (domovi za starejše, študentski in dijaški domovi, šole, vrtci). Prav tako je treba ugotoviti stanje komunalne infrastrukture in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev, telefonskega omrežja, vodovodov in plinovodov, pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati. Ugotoviti je treba stanje prometnic ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva. Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitev objektov ali delov objektov, ki grozijo s porušitvijo, in odstranitev razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- začasnega odranja in podpiranja objektov,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov in zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu. Ekipe se organizirajo na občinskem nivoju, predvsem v večjih potresno ogroženih mestih.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je zagotoviti kar najhitrejšo oceno o potrebni pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovani objekti. Pri ocenjevanju poškodovanosti in uporabnosti objektov poteka sodelovanje s komisijo za oceno škode. Objekti se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, označijo in razvrstijo na:

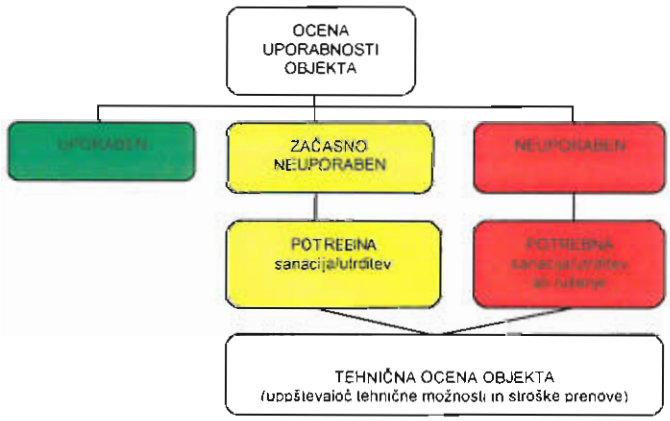
Barva	Klasifikacija	Opis stanja
➡	**uporaben objekt**,	Objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna, **varen za uporabo.**
➡	**začasno neuporaben objekt**	Objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdela dokončne ocene stanja. **Vstop je dovoljen**

le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.

neuporaben objekt — Objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. **Vstop brez posebnega pooblastila je strogo prepovedan.** Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Pri izdelavi ocene uporabnosti objekta imajo prednost stavbe, katerih delovanje je pomembno za ZRP. Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno predizpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu.

Občine morajo v svojih načrtih ZiR upoštevati in načrtovati dodatne vire zaradi izpada pomebnih objektov infrastrukture (elektrika, plin, vodovod, komunala ipd). Prav tako načrtujejo objekte za začasno namestitev in prehrano prizadetih prebivalcev.

Slika 10: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu

V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

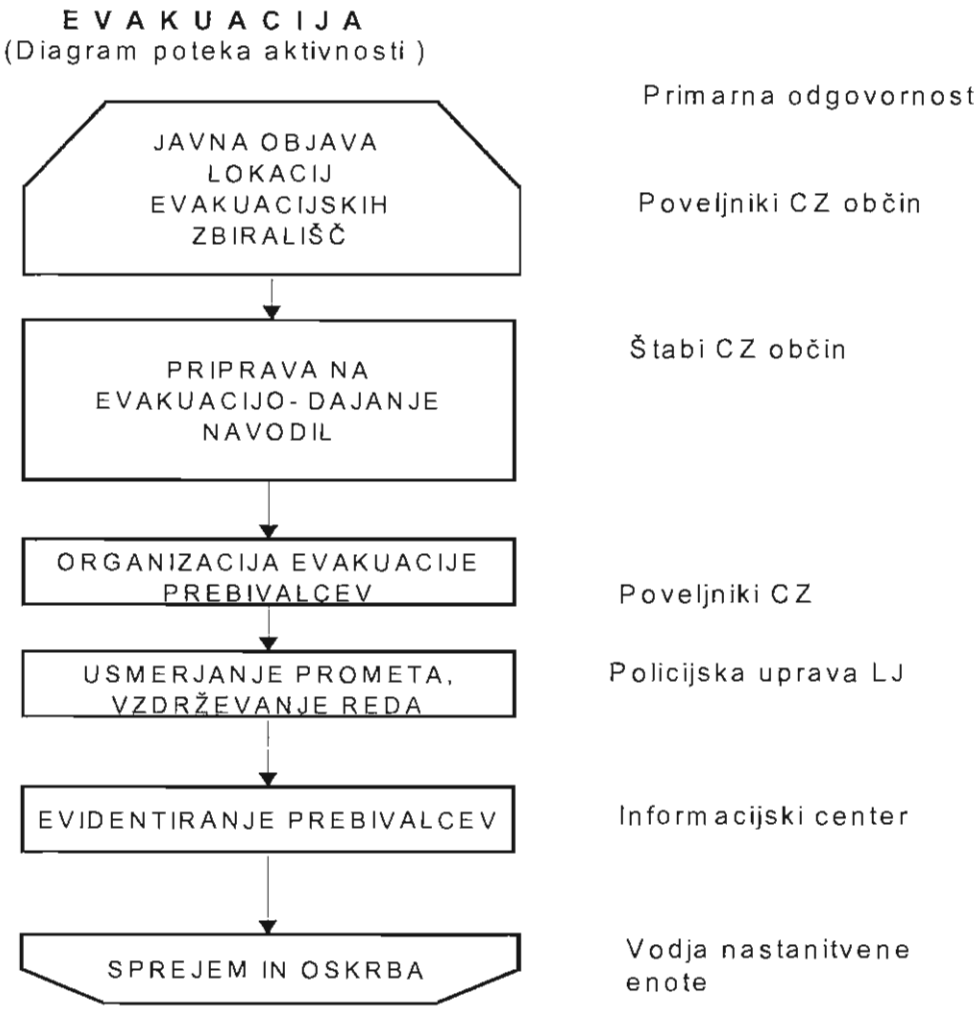
Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora ter naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi potresa ter da se omogoči ZRP. Med te ukrepe spadajo tudi:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

P – 32	Seznam članov komisij za ocenjevanje poškodovanosti objektov
P – 33	Seznam članov regijske komisije za ocenjevanje škode
D – 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D – 101	Vzorec vprašalnika za oceno uporabnosti po potresu poškodovanih gradbenih objektov

Naloge izvajalcev ukrepov	***Izvajalci***
- ocenjevanje poškodovanosti objektov in njihove uporabnosti	Komisije za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov
- izselitev prebivalcev iz neuporabnih objektov in nevarnih območij	Občani, poveljnik CZ občine, štab CZ občine, gasilci
- rušenje neuporabnih objektov in delov objektov (dimniki, poškodovana ostrešja, ipd.)	Podjetja, pristojna za gradbene zadeve, gasilci
- sanacija oziroma ojačitev delno poškodovanih objektov	Podjetja, pristojna za gradbene zadeve
- odstranjevanje ruševin, popravilo mostov, ureditev obvozov	Organi, pristojni za ceste in gradbeništvo
- določitev lokacij in postavitev zasilnih (začasnih) prebivališč	štab CZ občine in enote CZ, organi, pristojni za urejanje prostora
- zaščita obstoječih objektov, naprav, ki so nujno potrebni za opravljanje življenjsko pomembnih dejavnosti (komunalne dejavnosti, oskrba z vodo, telekomunikacije, zdravstveno varstvo)	Uporabniki, ogrožena lokalna skupnost
- ocena škode	Komisija za ocenjevanje škode
- določiti lokacije deponij nevarnih odpadkov, deponij ruševin, rezervnih pokopališč	Ogrožene lokalne skupnosti, MO

8.1.2 Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi župan prizadete občine, v nujnih primerih pa tudi pristojni poveljnik CZ. Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije.
Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilce z nepreskrbljenimi otroki. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

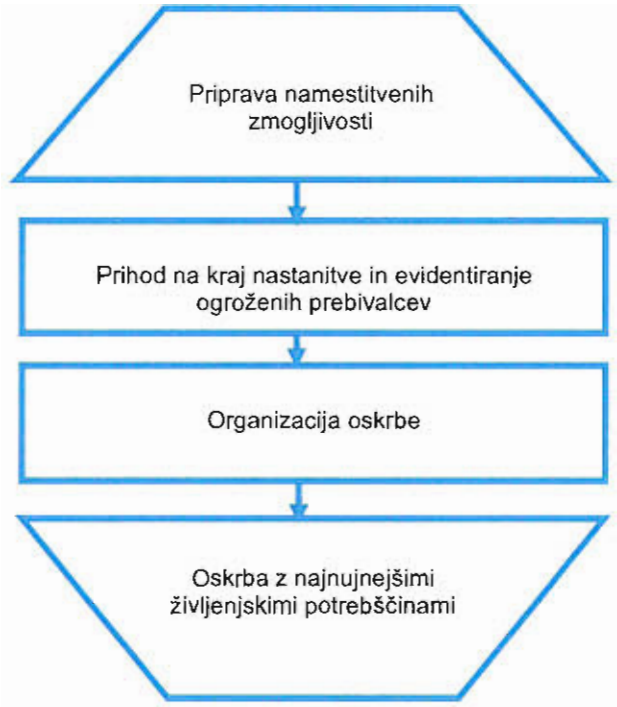
Ukrep evakuacije se načrtuje z občinskimi načrti zaščite in reševanja, v katerih se določi območja (možnost porušitve zgradb, možnost eksplozije...), s katerih se evakuirajo prebivalci, evakuacijska zbirališča, evakuacijske poti, evakuacijska sprejemališča, kraji in objekti začasne nastanitve ter izvajalci nastanitve. Evakuacijo organizirajo občine, izvajajo pa podjetja, zavodi in druge organizacije, ki so določene v občinskih načrtih zaščite in reševanja (enote CZ, gasilci, Policija) in če je treba SV.

Z načrti evakuacije mora biti seznanjeno prebivalstvo.Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje pristojni regijski poveljnik CZ.

P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce (občine)
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč (občine)
D – 105	Navodilo za izvajanje evakuacije

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizirajo občine, izvajajo pa jo občinske javne službe v sodelovanju z drugimi organizacijami. Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi enote CZ (nastanitveni centri) ter prostovoljne humanitarne in druge organizacije. Za izvajanje ukrepov sprejemanja, nastanitve in preskrbe ogroženih prebivalcev imajo poseben pomen stacionarij in nastanitvene enote Rdečega križa Slovenije ter njihovi pripadniki, ki se lahko ob potresu aktivirajo za javno dobro in pomoč.

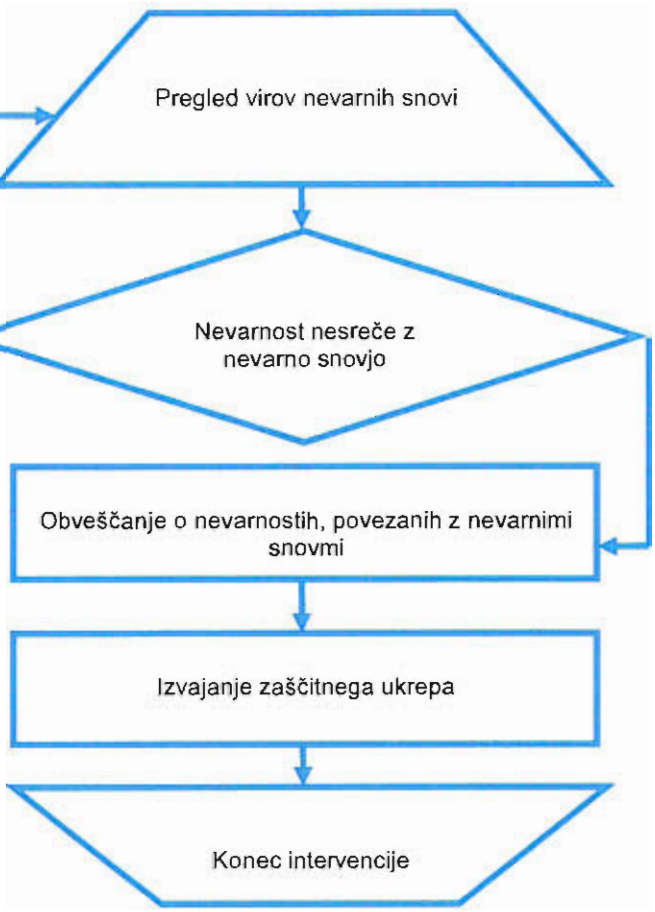
Nastanitev prebivalcev, prizadetih po rušilnem potresu, se v posameznih občinah načrtuje na območjih, ki so potresno varna pred potresom in so po možnosti v bližini stalnih bivališč evakuiranih prebivalcev. Če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma bivalnike, le v nujnih primerih v šotore. Pri načrtovanju je treba tudi upoštevati možnost zagotavljanja vode, elektrike in drugih življenjskih potreb.

V kolikor občinske kapacitete ne zadoščajo, se občina poveže s sosednjimi občinami. Če tudi v sosednjih občinah kapacitete ne zadoščajo, prizadeta občina zaprosi za pomoč štab CZ za ljubljansko regijo, ki vodi koordinacijo pomoči s sosednjimi regijami oziroma prošnjo za pomoč posreduje na državo.

P – 22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano (občine)
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
D – 106	Navodilo za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev
D – 207	Navodilo za delovanje evakuacijskega sprejemališča (URSZR)
D – 208	Usmeritve za začasno namestitev, standard namestitve in oskrba evakuiranih (URSZR)

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Ob potresu nastane tudi nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem prizadetem območju je potrebno poostriti nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidrometalurško jalovino).

Nadzor izvajajo prebivalci, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, občine ter pristojni državni organi. Ob potresu je treba organizirati tudi zbiranje in odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo v industriji, na kmetijah in po gospodinjstvih. Posebno pozornost je treba nameniti tudi morebitnim iztekanjem nafte in naftnih derivatov, katerih uporaba je najbolj razširjena. Po potresu je treba organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje različnih kemikalij, ki se uporabljajo v industriji, kmetijstvu in po gospodinjstvih. Podjetje KEMIS d.o.o. (Pot na Tojnice 42, Vrhnika) posreduje v primerih, kjer so udeležene nevarne snovi (zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov).

RKB-zaščita, obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,
- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi

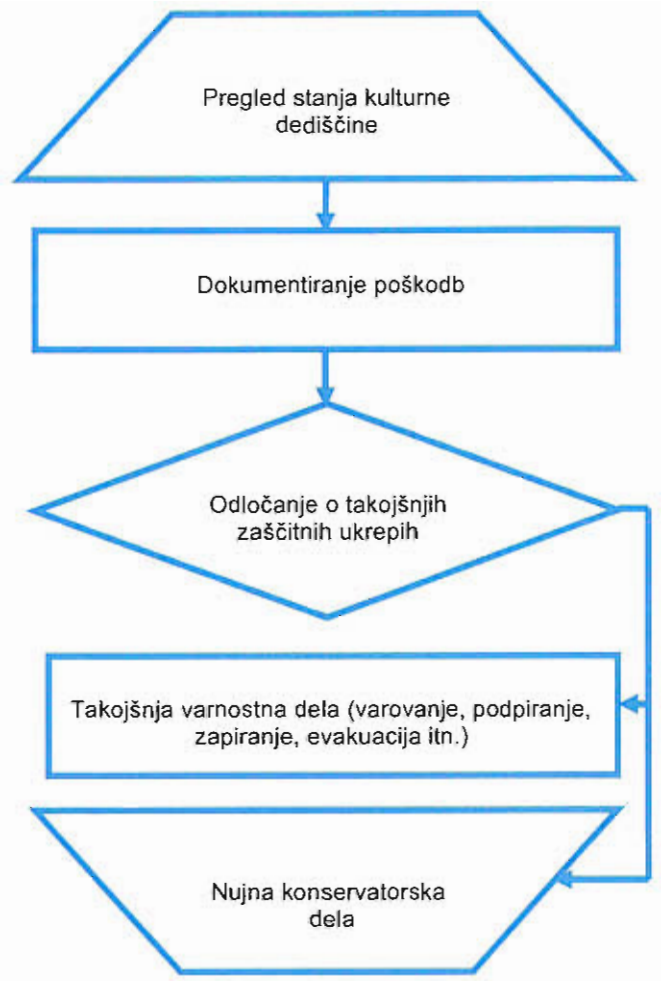
Na ravni regije je ustanovljena enota za RKB izvidovanje, ki odkriva nevarne snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija in enostavnejše analize). Prav tako ugotavlja in označuje meje kontaminiranih območij ter jemlje vzorce na terenu, za zahtevnejše analize in preiskave v sodelovanju z državno enoto ELME.

RKB-zaščito organizirajo in pri izvajanju zaščitnega ukrepa sodelujejo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojem delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, ter občine (skupaj z gasilskimi enotami širšega pomena), na območju katerih je sedež naštetih družb. Še posebej je zaradi velikih količin (uporaba v prometu in gospodinjstvih) treba izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov.
Glej spletno stran ARSO, kjer je objavljen SEVESO register z upravljavci večjega in manjšega tveganja za okolje: *http://okolje.arso.gov.si/ippc/vsebine/seveso-register*

P – 30	Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
D – 107	Navodilo za RKB-zaščito

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in uporabniki kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine, občine in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob potresu po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ, gasilske enote ter druge sile za ZRP.

Pregled stanja kulturne dediščine in ukrepe za varstvo kulturne dediščine morajo občine zapisati in razdelati v svojih načrtih zaščite in reševanja. Dokumentiranje poškodb nastalih na objektih in vsebini kulturne dediščine (slike, spomeniki...) opravijo strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine.

Objekte kulturne dediščine je potrebno čim prej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konzervatorska dela.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani http://rkd.situla.org . Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo

vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na zvrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote.

Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije (slika 11).

Slika 11: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Naloga regija je usklajevanje aktivnosti med občinami in ustanovami s področja varstva kulturne dediščine ter strokovnimi konzervatorskimi ekipami.

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

DOKUMENTACIJA POSTOPKI	DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI	PRIMARNA ODGOVORNOST
	PRVA (LAIČNA) POMOČ	Posamezniki na kraju nesreče
Načrti dejavnosti služb NMP	PRIHOD EKIP NUJNE MEDICINSKE POMOČI (NMP)	Javne zdravstvene ustanove, reševalne službe
	IZVAJANJE DEJAVNOSTI NMP	Vodja ekipe NMP
	PREVOZ V NADALJNJE ZDRAVLJENJE V ZDRAVSTVENE USTANOVE	Javne reševalne službe, Vodja ekip NMP
	SPREJEM V USTREZNI ZDRAVSTVENI USTANOVI	MZ, Javne zdravstvene službe

V okviru prve pomoči ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja. Naloge izvajanja prve pomoči lahko izvajajo občinske enote CZ, gasilske enote, enote PP pri območnih združenjih RK ipd.

Naloge, ki jih izvajajo ekipe prve pomoči obsegajo:

- prva pomoč poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodeluje tudi vojaška zdravstvena služba.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah in sicer:

- UKC – RPL,
- Služba NMP ZD Domžale,
- Služba NMP Kamnik,
- Služba NMP ZD Grosuplje (Ivančna Gorica),
- Služba NMP ZD Vrhnika,
- Služba NMP ZD Kočevje,
- Služba NMP ZD Ribnica,
- Služba NMP ZD Litija,
- Služba NMP ZD Logatec.

V okviru prve (nujne) medicinske pomoči ob potresu se izvajajo najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi:

- prva laična pomoč, ki jo dajejo posamezniki,
- nujna medicinska pomoč, ki jo na prihodu na kraj nesreče daje služba NMP – PHE,
- nujna zdravstvena oskrba, ki jo daje medicinsko osebje na terenu ali pa v ustreznih zdravstvenih ustanovah,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice,
- izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov, ki jih izvajajo različne službe pod nadzorstvo zdravstvenega inšpektorata in zavoda za zdravstveno varstvo,
- ter drugi ukrepi in naloge.

Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove .

Iz mesta za zdravstveno oskrbo se po opravljeni retriaži ponesrečenci napotijo v druge zdravstvene ustanove, o čemer odloča glavni zdravnik na mestu nesreče.

Helikopter se za nudenje NMP ob potresu uporablja v primerih, ko se v skladu z medicinsko stroko zagotovi učinkovitejše reševanje ponesrečencev. O nudenju medicinske pomoči ob potresu s helikopterjem odloča dežurna ekipa NMP.

SV in Policija zagotavljata helikopterske prevoze za NMP ob potresu ter za prevoz poškodovanih.

Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na izdelanem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči. Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo, reorganizacijo bolnišnice in prostorov
- primarno in bolnišnično oskrbo pacientov,
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

Za potres intenzitete VI ali VII EMS je značilno, da se veliko ljudi prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne s svoje lege, zaznati je razpoke na objektih in začnejo odpadati deli ometa in dimnikov. Lahko pride tudi do porušitve predelnih sten.

Za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje sta značilni nenadnost in silovitost. Preživeli ob takšnem potresu praviloma doživijo hud stres in potrebujejo tudi psihološko pomoč, za katero po potresu poskrbijo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki).

P-28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-103 Zmogljivosti (posteljne) zdravstvenih zavodov na sekundarni in terciarni ravni
D-34 Načrt dejavnosti NMP Zdravstvenega doma Domžale
D-38 Načrt dejavnosti RP UKC Ljubljana
D-46 Načrt dejavnosti ZD Ivančna Gorica ob množični nesreči
D-47 Načrt zaščite in reševanja ZD Logatec ob množični nesreči
D-48 Načrt dejavnosti ZD Vrhnika ob množičnih nesrečah
D-109 Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)

8.2.2 Psihološka pomoč

Prostovoljni reševalci, poklicni gasilci in zaposleni v centrih za obveščanje znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so skladno s smernicami za psihološko pomoč reševalcem prav tako deležni takšne pomoči, če jo potrebujejo. Izvajalci psihološke pomoči so različni glede na posledice intervencij. Kot opredeljuje sistem organizacije psihološke pomoči po kriznih dogodkih, je sodelujoči na intervencijah na podlagi prve stopnje predvsem sam zase odgovoren za upravljanje stresa, poznavanje in uresničevanje zaščitnega vedenja ter krepitev socialnih odnosov z družino, prijatelji in drugimi. Tega se posameznik lahko nauči tudi na usposabljanjih, ki lahko potekajo na sedežu organizacije, v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje ali drugje.

Drugo stopnjo, to je notranjo analizo (tehnični debriefing), izvede po končani izmeni vodja intervencije oziroma izmene. Svetovanje med sodelavci (in zunanjimi svetovalci, če je treba) s tehnikami za razvijanje podpore ter druženja, kratek razbremenilni pogovor po kriznem dogodku na koncu izmene ali/in (glede na zahtevnost intervencije) razbremenitev (defusing), to je tretjo, četrto in peto stopnjo, izvede zaupnik – predstavnik zaposlenih, ki je dodatno usposobljen za opravljanje razbremenilnih pogovorov.
Strnjeno psihološko integracijo travme (psihološki debriefing) in psihološko svetovanje, spremljanje ter podporo, to je šesto in sedmo stopnjo, opravi diplomirani univerzitetni psiholog (pogodbeni sodelavec) Službe za psihološko pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, ki je usposobljen za opravljanje razbremenilnih pogovorov.

Psihoterapijo, to je osmo oziroma zadnjo stopnjo izvede psiholog, psihiater ali psihoterapevt, ki je specializiran za kognitivno vedenjsko terapijo – usmerjeno na travmo ali desenzitizacijo in ponovno predelavo z očesnim gibanjem .

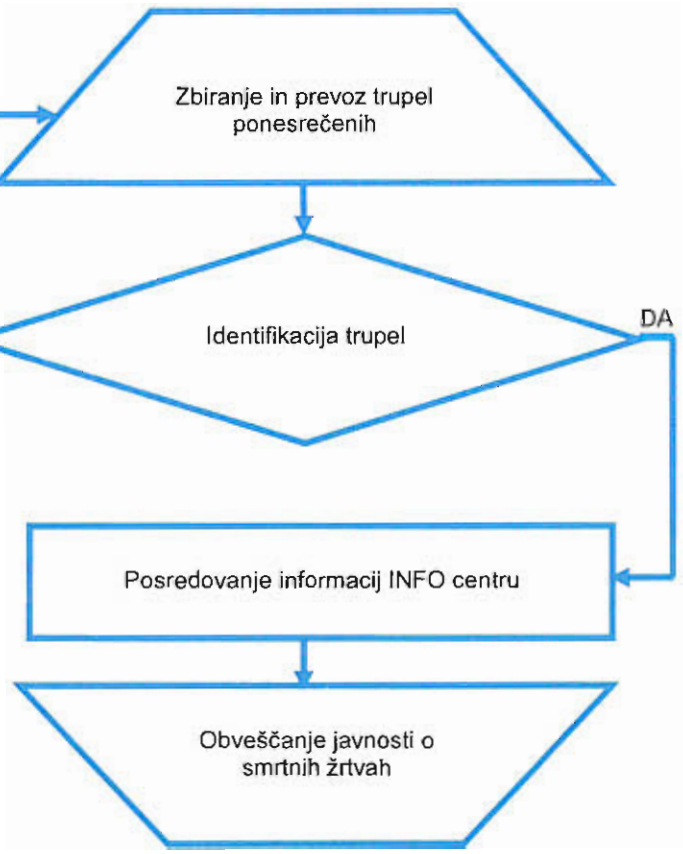
Psihološko pomoč se zagotavlja za preživele, predvsem za svojce žrtev v nesreči. Psihološko pomoč organizirajo občine v sodelovanju s strokovnimi službami. Preživeli ob potresu praviloma doživijo hud stres in potrebujejo psihološko pomoč, ki jo nudijo lahko psihologi, terapevti, duhovniki...

Za psihološko pomoč se lahko vnaprej pripravijo zgibanke z napotki in se jih deli preživelim ob nesreči.

D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

8.2.3 Identifikacija mrtvih

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

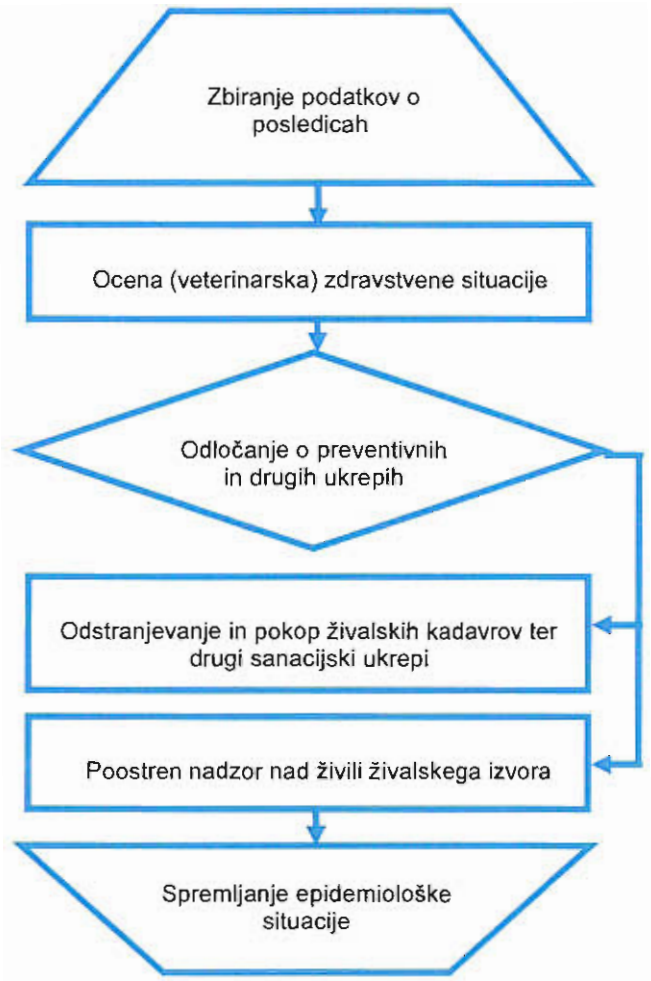
Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščeni zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani. Občine v svojih prostorskih aktih predvidijo dodatne lokacije za pokop velikega števila mrtvih po potresu take intenzitete.

D – 110	Načrt aktiviranja enote za identifikacijo mrtvih in navodilo za delo ekip za identifikacijo mrtvih

8.2.4 Prva veterinarska pomoč

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Prva veterinarska pomoč v primeru potresa se izvaja na podlagi navodil, ki jih izda dežurni inšpektor UVVHVR (na regijskem nivoju) in obsega zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju, dajanje prve veterinarske pomoči, zakol, odstranjevanje živalskih trupel in izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo.
V kolikor je potrebna pomoč regije oziroma države, občina zaprosi za pomoč štab CZ za ljubljansko regijo. Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- prisilni zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,

- poostren nadzor nad živili živalskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

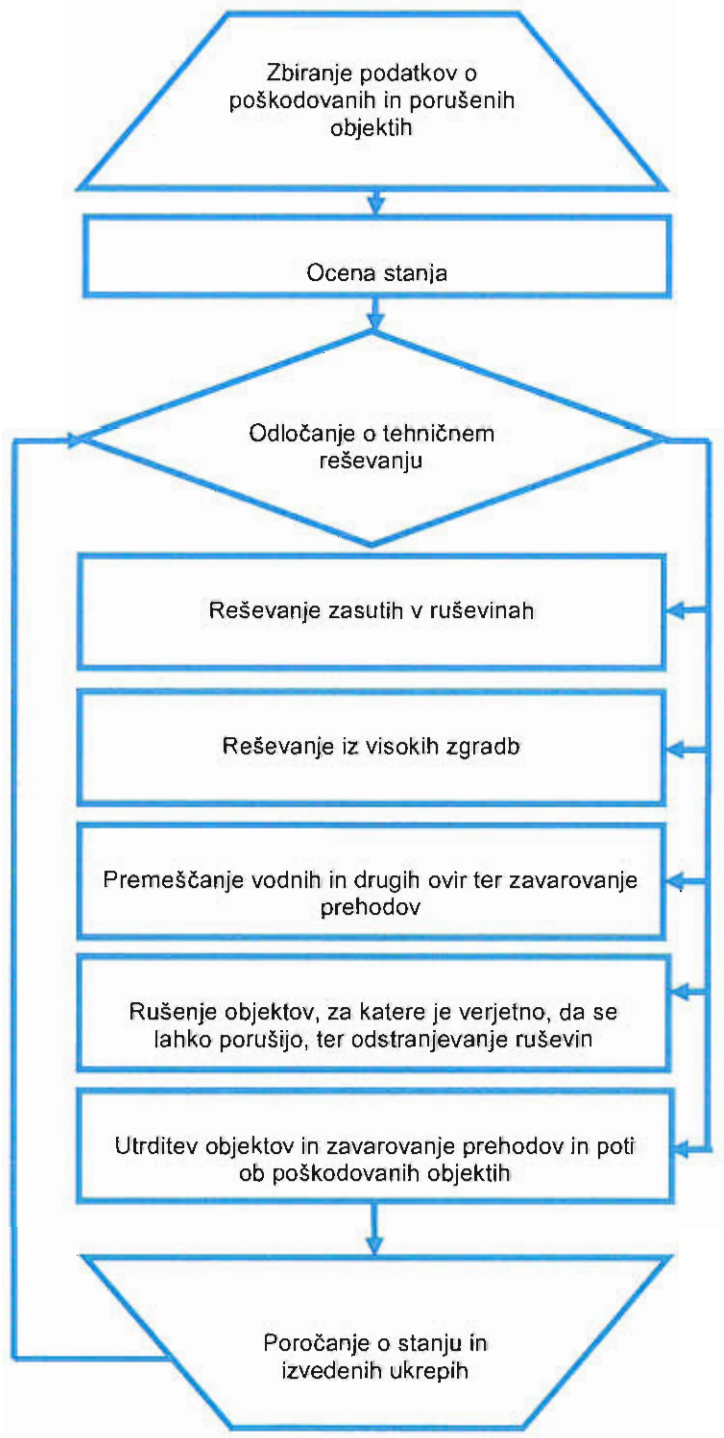
V občinskih načrtih zaščite in reševanja ob potresu je potrebno podrobno opredelit kako se zbirajo podatki o poškodovanih in poginulih živalih, kdo in kje izvaja zasilni zakol poškodovanih živali, kdo in kam se odstranjujejo živalska trupla, določiti lokacije za pokop kadavrov in postopek izvajanja drugih higienskih in proti higienskih ukrepov.

Štab CZ za ljubljansko regijo in Izpostava URSZR Ljubljana usklajujeta delo med prizadetimi občinami, veterinarskimi službami in gasilskimi enotami širšega pomena tako, da se povežeta s pristojnimi veterinarskimi organizacijami na regijskem oziroma državnem nivoju (zasilni zakoli poškodovanih živali, odstranjevanje živalskih trupel, lokacije pokopa kadavrov) v primeru velikega števila poškodovanih oziroma poginulih živali, v kolikor dobi prošnjo s strani občine.

P-29 Pregled veterinarskih organizacij D-32 Načrt dejavnosti veterinarske stroke v ljubljanski regiji

8.2.5 Reševanje iz ruševin

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štabi CZ, ki vodijo reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Izpostava URSZR Ljubljana ima organizirano in usposobljeno tehnično reševalno enoto CZ z oddelkom za iskanje zasutih v ruševinah, oddelkom za tehnično reševanje in tehnično reševanje s specialnimi delovnimi stroji in napravami ter oddelek za reševanje na vodi in iz vode.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

Vse te naloge opravljajo ekipe CZ za tehnično reševanje in enota za hitre intervencije, in sicer s sodelovanjem ter pomočjo gasilskih enot, enot reševalcev z reševalnimi psi, gorske in jamarske reševalne službe, podvodne reševalne službe, letalske enote Policije in enot SV ter gradbenih organizacij z ustrezno mehanizacijo.

Občine svoje zmogljivosti za tehnično reševanje praviloma zagotovijo s pogodbami z ustreznimi gospodarskimi družbami iz področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti. Če občina sama ni sposobna ukrepati oziroma nima ustreznih sil in sredstev, se v zaščito in reševanje, na podlagi zahteve lokalne skupnosti, vključi regija. Reševanje zasutih se izvaja ročno. Poveljnik CZ za ljubljansko regijo po posvetovanju s štabom, ustreznimi organi in službami, ugotovi, da ni več preživelih v ruševinah, **odloči**, da se preide na odstranjevanje ruševin z gradbeno mehanizacijo.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, podjetij, zavodov ter organizacij, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za ZiR
P-10	Pregled gradbenih organizacij

8.2.6 Gašenje in reševanje ob požarih

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- preprečevanje nastanka požarov.

Naloge izvajajo poklicne, gasilske enote širšega regijskega pomena in prostovoljne gasilske enote. Gasilske enote sodelujejo tudi pri drugih nalogah ZRP, še posebej pri reševanju iz visokih zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo.

V občinskih načrtih zaščite in reševanja ob potresu mora biti podrobno opredeljeno kako bo potekalo obveščanje o požarih v oteženih razmerah, razmejitev med poklicnimi in prostovoljnimi enotami, organizacija reševanja iz visokih zgradb, ob prometnih nesrečah in organizacija reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter katere enote so namenjene za oskrbo s pitno in sanitarno vodo.

Regija skrbi za usklajevanje pomoči med najbolj prizadetim občinami in manj oziroma ne prizadetimi občinami v enotah sredstvih in opremi. Delo na regijskem nivoju koordinirata člana regijskega štaba odgovorna za gasilstvo ozirom regijska gasilska poveljnika.

P-11 Pregled prostovoljnih gasilskih enot in društev s podatki o poveljnikih in namestnikih P-12 Pregled gasilskih enot širšega pomena v ljubljanski regiji P-13 Pregled avtomobilskih lestev za reševanje iz visokih stavb P-14 Pregled avtomobilskih cistrern za prevoz pitne vode

8.2.7 Iskanje pogrešanih oseb

Štab CZ mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi psi.
Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu Rdeči križ Slovenije organizira tudi enotno poizvedovalno službo.

8.2.8 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

Občine v svojih načrtih zaščite in reševanja ob potresu podrobno opredelijo kdo in kako hitro bo vzpostavil delovanje infrastrukturnih objektov in naprav, katere javne službe so za kaj zadolžene in katere druge organizacije s področja infrastrukture bodo ob potresu tudi vključene v zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje. Potrebno je načrtovati postopke sodelovanja med občino, javnimi službami in drugimi organizacijami.

Naloga regija je usklajevanje dela med občinami in organizacijami ter javnimi službami, ki so regijskega pomena (med občinami in Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana,...).

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja. V okviru osebne in vzajemne zaščite prebivalci izvajajo ukrepe za osebno in vzajemno zaščito, rešujejo ljudi in premoženje v družini, stanovanjski stavbi, naselju, podjetju in drugod v neposredni okolici. V okviru osebne in vzajemne zaščite lahko prebivalci opravljajo le manj zahtevne zaščitne in reševalne naloge, ne morejo pa opravljati nalog, ki zahtevajo temeljito strokovno znanje in za katere so potrebna zahtevna tehnična sredstva.

Za organizacijo, razvoj in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi občina. V občinskem načrtu zaščite in reševanja ob potresu se natančno opredeli način izvedbe osebne in vzajemne zaščite. Pri tem imajo pomembno vlogo poverjeniki za CZ ter informacijski centri, ki jih lahko ustanovi občina in v katerih se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju. Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne pomoči imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije.

Občine podrobno določijo kako bo potekalo obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju, določijo lokacije in telefonske številke za delo svetovalne službe, število prostovoljcev iz vrst psihologov, sociologov, socialnih delavcev, zdravstvenih delavcev, strokovnjakov s področja zaščite in reševanja. Določi se lokacija informacijskega centra, razčleni se pomoč ogroženim skupinam prebivalcev in spremljanje socialni razmer na prizadetem območju.

Naloga regije je, da poskrbi za distribucijo preventivnega gradiva (zgibanke...), ki ga v okviru usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito pripravlja država.

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletni strani URSZR (www.sos112.si).

P-25 Pregled človekoljubnih organizacij
P-26 Pregled centrov za socialno delo
D-7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D-49 Načrt dejavnosti centrov za socialno delo

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Po potresu lahko dokaj hitro ugotovimo, kakšen je bil njegov obseg medtem ko je odgovor na vprašanje o škodi veliko bolj kompleksen. Škode ne predstavlja samo neposredna škoda (vrednost porušenih in poškodovanih objektov, opreme in drugih stvari), temveč tudi posredna (torej škoda, ki nastane zaradi zmanjšanega obsega gospodarskih dejavnosti, proizvodnje in trgovine).

Pobudo za začetek ocenjevanja škode po potresu lahko poda lokalna skupnost, gospodarska družba, zavod ali druga organizacija oziroma ministrstvo, pristojno za dejavnost, v kateri je škoda nastala, odločitev o tem pa sprejme URSZR. URSZR določi območje, komisije in cenilce za ocenjevanje, rok za zaključek ocenjevanja ter druga vprašanja, pomembna za celovito oceno neposredne škode skladno s predpisano metodologijo.

Organizacijo ocenjevanja bo v sodelovanju s prizadeto občino prevzela izpostava v svojih prostorih. Občina bo v sodelovanju z izpostavo sproti obveščala prebivalce na prizadetem območju o poteku ocenjevanja uporabnosti poškodovanih objektov in škode ter jim dajala napotke v zvezi s tem.
Komisije za ocenjevanje škode po potresu najprej pripravijo grobo oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči prizadetim občinam pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov.

Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah Vlada RS imenuje državno in regijske komisije.

Regijska komisija na podlagi predpisane metodologije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah popišejo oziroma ocenijo škodo zaradi potresa. Pri tem jim pomagajo pristojni občinski in državni organi.

Ocene škode na stvareh v državni lasti, ki jih izdelajo komisije za ocenjevanje škode v lokalnih skupnostih, pristojna ministrstva, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, mora potrditi regijska komisija za ocenjevanje škode v regiji, kjer je škoda nastala, ter državna komisija za ocenjevanje škode. Državna komisija po potrditvi škode tudi predlaga ukrepe za njeno odpravo in sicer skladno s predpisi o odpravi posledic naravnih nesreč.
Škodo po potresu, ki je nastala na objektih gospodarske javne infrastrukture državnega pomena oziroma drugih stvareh v lasti države, ocenjujejo pristojna ministrstva oziroma gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki na podlagi koncesij in drugih javnih pooblastil upravljajo te stvari.

P – 33	Seznam članov komisij za ocenjevanje uporabnosti poškodovanih objektov
P - 32	Seznam članov regijske komisije za ocenjevanje škode
D – 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Pomen pojmov

Epicenter (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru so učinki potresa navadno najmočnejši, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

Hipocenter (žarišče potresa) je točka ali območje znotraj Zemlje, kjer se začne potresni pretrg in od koder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in podatkom o globini.

Intenziteta (I) je subjektivna opisna mera za učinke potresa na ljudi, živali, predmete, zgradbe in naravo, ki fizikalno ni definirana Odvisna je od magnitude potresa, oddaljenosti od nadžarišča, globine žarišča in lokalnih dejavnikov (lokalne geologije in topografije, medsebojnega delovanja tal in zgradb, resonance, usmerjenosti prelomnega pretrga ipd.). Je tudi najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo opisujemo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteta se meri v stopnjah intenzitetnih lestvic brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS, MM, JMA). V Sloveniji se uporablja evropska potresna lestvica EMS-98. Intenziteta je navadno največja v nadžarišču potresa, z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Opredeljena je za omejeno območje, ne za točko, in za skupino ogroženih, ne za posameznika.

Intenzitetna (makroseizmična, potresna) lestvica je celoštevilska, brezdimenzijska, opisna lestvica in deloma količinska mera, ki fizikalno ni definirana. Z intenzitetno lestvico se skuša ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno se v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- Mercalli-Cancani-Siebergova lestvica (MCS), ki ima 12 stopenj (npr. v Italiji),
- modificirana Mercallijeva lestvica (MM), ki ima 12 stopenj (npr. V ZDA),
- Medvedev-Sponheuer-Karnikova potresna lestvica (MSK), ki ima 12 stopenj (npr. v Rusiji,Indiji),
- evropska potresna lestvica (EMS), ki ima 12 stopenj (v večini evropskih držav),
- japonska potresna lestvica (JMA Seismic Intensity), ki ima 9 stopenj (na Japonskem).

V Sloveniji se uporablja evropska potresna lestvica EMS-98.

Magnituda (M) je instrumentalno določena brezdimenzijska številska mera velikosti potresa in ocena za sproščeno energijo v njegovem žarišču. Vsak potres ima le eno vrednost magnitude (neodvisno od mesta opazovanja) in več vrednosti intenzitete (glede

na opazovano naselje). Izračun magnitude temelji večinoma na zapisih različnih vrst potresnega valovanja. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, izjemoma preseže vrednost 9. Največja izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, ocenjena magnituda najmočnejšega potresa v Sloveniji pa je 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

Potres je tresenje tal in sevanje potresne energije (potresno valovanje), ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Večino potresov povzroči prelomni pretrg in zdrs tektonskih plošč, pogosto pa tudi ognjeniška in magmatska dejavnost ali druge nenadne spremembe mehanske napetosti v Zemlji.

Potresna nevarnost (angl. seismic hazard) je naravna danost za pojav potresa. Določena je verjetnostno (z verjetnostjo prekoračitve) ali deterministično.

Potresna ranljivost (angl. seismic vulnerability) je občutljivost ogroženega (ljudi, stavbe, materialne dobrine itn.) za potres. Je lastnost stavbe oziroma ogroženega (in ne lokacije) ter je obratno sorazmerna potresni odpornosti. Ranljivost lahko opišemo s pričakovano stopnjo izgub ali poškodb objektov, ki bi nastale ob potresu določene stopnje intenzitete ali pospeška tal.

Potresna ogroženost (angl. seismic risk) so pričakovane družbene in ekonomske posledice potresa. Je verjetnostni pojem in je odvisna od potresne nevarnosti, potresne ranljivosti stavb, gostote naseljenosti in časa izpostavljenosti.

Prelom je razpoka (ali sistem razpok), vzdolž katere sta v nasprotnih smereh zdrsnila kamninska bloka.

Seizmograf je občutljiva naprava za zapisovanje nihanja tal (podlage seizmografa). Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije žarišča ter za različne seizmološke analize.

Seizmologija je veda o potresih in z njimi povezanih pojavih. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektoniko in geologijo. Je del geofizike, ki spada med naravoslovne znanosti.

Škoda obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2 Razlaga okrajšav

ARSO – Agencija RS za okolje
CORS – Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ – civilna zaščita
CZ RS – Civilna zaščita Republike Slovenije
ELES – Elektro Slovenija d.o.o.
EMS – evropska potresna lestvica
EU – Evropska Unija
GEŠP – gasilske enote širšega pomena
GIS- geografski informacijski sistem
I – intenziteta potresa
IRSVNDN – Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
KC – Klinični center
M – Magnituda potresa
MCS – Mercalli-Cancani-Siebergova potresna lestvica
MNZ – Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo
MOL- Mestna občina Ljubljana
MORS – Ministrstvo za obrambo
MZ – Ministrstvo za zdravje
NMP – nujna medicinska pomoč
ReCO – regijski center za obveščanje
RKB – radiološko-kemično-biološko
RKS – Rdeči križ Slovenije
STA - Slovenska tiskovna agencija
SV – Slovenska vojska
URSZR – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZA-RE – radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR – zaščita in reševanje
ZRP – zaščita, reševanje in pomoč

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Skupne priloge

P-1 Podatki o članih štaba CZ za ljubljansko regijo in občinskih štabov CZ
P-2 Podatki o delavcih Izpostave URSZR Ljubljana
P-3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4 Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7 Pregled javnih in drugih služb, podjetij, zavodov ter organizacij, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za ZiR
P-8 Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P-9 Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P-10 Pregled gradbenih organizacij
P-11 Pregled prostovoljnih gasilskih enot in društev s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-12 Pregled gasilskih enot širšega pomena v ljubljanski regiji
P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih stavb
P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob večjih (množičnih) nesrečah (občine)
P-17 Seznam prejemnikov informativnega biltena
P-18 Seznam medijev, ki bodo posredovali informacije o nesreči, izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-19 Radijski imenik sistema zvez ZA-RE, ZA-RE+
P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije za postavitev začasnih prebivališč
P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23 Pregled načrtovanih lokacij, pomembnih za ZiR v občinskih prostorskih načrtih
P-24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25 Pregled človekoljubnih organizacij
P-26 Pregled centrov za socialno delo
P-27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj, in reševalnih postaj
P-28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29 Pregled veterinarskih organizacij
P-30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
P-31 Pregled kulturne dediščine-preko povezave
P-32 Seznam članov komisij za ocenjevanje uporabnosti poškodovanih objektov
P-33 Seznam članov regijske komisije za ocenjevanje škode-glej AJDO
P-39 Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P-50 Ocena potrebnih sil in sredstev

12.2 POSEBNE PRILOGE:

P-41 Pregled policijskih postaj
P-43 Seznam strokovnih služb oziroma strokovnjakov za ukrepanje ob manjših nesrečah z nevarnimi snovmi
P-101 Ocena ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v ljubljanski regiji
P-103 Zmogljivosti (posteljne) zdravstvenih zavodov na sekundarni in terciarni ravni

12.3 Skupni dodatki

D-1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
D-2 Opomnik za delovanje Izpostave URSZR Ljubljana ob večjih naravnih in drugih nesrečah
D-3 Navodilo za organiziranje in delovanje regijskega logističnega centra in regijskih enot v primeru večjih naravnih in drugih nesreč
D-4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D-5 Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov
D-6 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D-7 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D-8 Navodilo za obveščanje ob nesreči
D-10 Vzorec obrazca-posledice ljudje
D-11 Vzorec obrazca-posledice prostor
D-12 Vzorec obrazca za spremljanje materialne in finančne pomoči
D-13 Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D-14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
D-15 Vzorec delovnega naloga
D-16 Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D-17 Vzorec prošnje za pomoč
D-19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja
D- 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

12.4 Posebni dodatki

D-27 Standardni operativni postopki za ukrepanje v ReCO Ljubljana v primeru naravnih in drugih nesreč
D-28 Poslovnik za delo regijskih komisij za ocenjevanje škode
D-29 Postopkovnik za ocenjevanje škode
D-30 Opomnik za delo poveljnika in članov štaba CZ za ljubljansko regijo
D-31 Načrt dejavnosti Policijske Uprave Ljubljana
D-32 Dejavnost veterinarske stroke v ljubljanski regiji
D-33 Operativni načrt CPV Domžale ob naravnih in drugih nesrečah
D-34 Načrt dejavnosti reševalne službe NMP Zdravstvenega doma Domžale
D-37 Načrt dejavnosti gasilsko reševalne službe v MOL
D-38 Načrt dejavnosti KC Ljubljana-RP
D-40 Načrt aktiviranja enote za identifikacijo mrtvih in navodilo za delo ekip za identifikacijo mrtvih pri Medicinski fakulteti v Ljubljani
D-44 Načrt ZiR ob masovnih nesrečah MOL
D-46 Načrt dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči Zdravstvenega doma Ivančna Gorica ob množični nesreči
D-47 Načrt zaščite in reševanja ZD Logatec ob množični nesreči
D-48 Načrt dejavnosti ZD Vrhnika ob množičnih nesrečah
D-49 Načrt dejavnosti centrov za socialno delo
D- 100 Vzorec obrazca za poročanje ob večjih nesrečah
D- 105 Navodilo za izvajanje evakuacije
D- 106 Navodilo za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev
D- 108 Navodilo za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje
D-109 Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)
D-208 Usmeritve za začasno namestitev, standard namestitve in oskrba evakuiranih (URSZR)